

■ वृत्तसंस्था, पटना, दि. २८ :

देशात पहिल्यांदाच मोबाइल ऑपद्वारे मतदान होत आहे. बिहारमधील २६ जिल्ह्यांमधील ४२ नगरपालिकांमध्ये पोटनिवडणुका होत आहेत. पायलट प्रोजेक्ट म्हणून सहा नगरपालिकांमध्ये ई-व्होटिंग केले जात आहे. मतदान केंद्रांवर पोहोचू न शकणाऱ्यांना मतदानाची सोय व्हावी यासाठी हा प्रकल्प करण्यात आला आहे. मतदानासाठी दोन अॅप्स लॉच करण्यात आले आहेत. ही सुविधा मिळविण्यासाठी अगाऊ नोंदणी करावी लागत होती. निवडणूक आयोगाच्या माहितीनुसार, ५० हजारांहून अधिक लोकांनी ई-मतदानासाठी नोंदणी केली होती. सकाळी ७ ते दुपारी १ वाजेपर्यंत ई-मतदान झाले.

* वर्ष ३६ * अंक ३६४ *
 खाामगांव (बुलडाणा) *
 रविवार, दिनांक २९ जून २0२५

थोडक्यात

भारतासोबत लवकरच मोठा व्यापार करार

■ वाॅशिंग्टन: अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी म्हटले की अमेरिका आणि चीनमध्ये व्यापार करार झाला आहे. व्हाइट हाऊसमध्ये ट्रम्प यांनी दावा केला की लवकरच भारतासोबतही एक मोठा करार होईल. ते म्हणाले, सर्व देश अमेरिकेशी व्यवहार करू इच्छितात, परंतु अमेरिका फक्त निवडक देशांशी व्यापार करार करेल. उर्वरित देशांना २५% किंवा ३५% कर भरावा लागेल. तथापि, ट्रम्प यांनी चीनसोबतच्या व्यापार करारातील तरतुदीबद्दल स्विस्तर माहिती दिली नाही.
 खेबर प्रांतात आत्मघातकी हल्ला १३ सैनिक ठार, २९ जखमी इस्लामाबाद : शनिवारी पाकिस्तानच्या खेबर पख्तूनख्वा प्रांतातील उत्तर वझिरीस्तान जिल्ह्यात एका आत्मघातकी हल्लेखोराने लष्करी ताप्याला लक्ष्य केले. या हल्ल्यात १३ सैनिक ठार झाले. तर १० सैनिक आणि १९ नागरिक जखमी झाले. वृत्तसंस्था एएफपीच्या वृत्तानुसार, हल्लेखोराने स्फोटकांनी भरलेल्या वाहनाची लष्करी ताप्याला धडक दिली. खेबर पख्तूनख्वा येथे तैनात असलेल्या एका पोलिस अधिकाऱ्याने एएफपीला सांगितले की, स्फोट इतका शक्तिशाली होता की दोन घरांच्या छतांवर पडून सहा मुले जखमी झाली. या बॉम्बस्फोटाची जबाबदारी पाकिस्तान-नाल्लबाज (टीटीपी) शी संबंधित हाफिज गुल बहादूर गटाने घेतली आहे. खेबर प्रांत हा टीटीपीचा बालेकिल्ला मानला जातो.
 इराणी अधिकाऱ्यांचे अंत्यसंस्कार तेहरान : इस्मायलशी १२ दिवसांच्या युद्धात मारल्या गेलेल्या ६० इराणी अधिकाऱ्यांचे अंत्यसंस्कार शनिवारी करण्यात आले. यामध्ये ३० लष्करी कमांडर आणि ११ अणुशास्त्रज्ञांचा समावेश आहे. त्यांच्या अंत्यसंस्कारासाठी तेहरानमध्ये हजारो लोक जमले होते. अधिकाऱ्यांचे मृतदेह वाहनांवर इराणी ध्वजांनी गुंडाळलेल्या शवपेट्यांमध्ये ठेवण्यात आले होते. शवपेट्यांमध्ये अधिकऱ्यांचे फोटोही ठेवण्यात आले. यावेळी इस्त्राईलाचा निषेध केला गेला.

शेतीच्या बांधावरून दोघांचा खून

■ महासागर प्रतिनिधी वर्धा, दि. २८ :
 हल्ला करून त्यांना जागीच ठार केले. त्यानंतर स्वतःही विष प्राशन केले. त्यानंतर शेतीच्या बांधाच्या वादावरून ३ जणांचा बळी गेल्याची भयंकर घटना वर्धा जिल्ह्यातील निमसडा गावात घडली आहे. या प्रकरणात आरोपीने प्रथम आपली काकू व चुलत भावाची कुऱ्हाडीचे धाव घालून हत्या केली. त्यानंतर स्वतःही विष प्राशन करून मृत्यूला जवळ केले. या घटनेमुळे जिल्ह्यात एकच खळबळ माजली आहे.
 आत्महत्या करणाऱ्या आरोपीचे नाव महेंद्र मोहिजे असे होते. त्याने साधना सुभाष मोहिजे (५५) व त्यांचा मुलगा नितीन सुभाष मोहिजे (२७) या दोघांची कुऱ्हाडीने हत्या केली. या तिघांमध्ये गत काही दिवसांपासून शेतीच्या धुऱ्याच्या वाटपावरून वाद सुरू होता. गावातील काही जमिनी ठेक्याने लावण्यातूनही त्यांच्यातील तणाव वाढला होता. शुक्रवारी सकाळी हा वाद एवढा टोकाला गेला की, महेंद्र मोहिजेने संतापाच्या भरात नितीनी व त्याची आईवर कुऱ्हाडीने

भारत एकसंध राहण्यात राज्यघटनेचे मोठे योगदान

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २८ :

भारताच्या शेजारी असलेल्या पाकिस्तान, श्रीलंका, बांग्लादेश या देशांची परिस्थिती आपण बघत आहोत. दुसरीकडे, भारतावर जेव्हा जेव्हा संकट आले तेव्हा भारत एकसंध राहिला आहे. यात भारतीय राज्यघटनेचे मोठे योगदान आहे, असे प्रतिपादन सरन्यायाधीश भूषण गवई यांनी केले . राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्कुल ऑफ लॉ येथे उभाण्यात आलेल्या देशातील पहिल्या सँविधान प्रास्ताविका पार्कचे लोकार्पण सरन्यायाधीशांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी ते बोलत होते. ते पुढे म्हणाले, भारतीय संसदेने अनुच्छेद ३७० रद्द केल्यावर सर्वोच्च न्यायालयाने आव्हान दिले गेले. भारत हा संघराज्य आहे. अमेरिकेसारखी राज्यांसाठी वेगळी राज्यघटना हा विचार डॉ.आंबेडकरांना मान्य नव्हता. देशाला एकसंध ठेवण्यासाठी देशाची एकच राज्यघटना हवी,



असे बाबासाहेबांनी स्पष्ट केले होते. याच कारणांमुळे सर्वोच्च न्यायालयाने अनुच्छेद ३७० रद्द करण्याचा निर्णय कायम ठेवल्याचा खुलासा तत्कालीन खंडपीठात असलेल्या न्या.गवईंनी केला. भारतीय संविधानातील अनुच्छेद ३७० हे जम्मू आणि काश्मीर राज्याला विशेष दर्जा देणारे महत्त्वाचे कलम होते. या कलमानुसार जम्मू-काश्मीरला स्वतःचे संविधान लाभले होते आणि

काटा लगा' फेम शेफालीचा संशयास्पद स्थितीत मृत्यू

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २८ :
 काटा लगा गाण्यातील प्रसिद्ध मॉडेल आणि अभिनेत्री शेफाली जरीवालाचा मृत्यू अत्यंत संशयास्पद परिस्थितीत झाला आहे. रात्री ती अंधेरीतील आपल्या अपार्टमेंटमध्ये बेशुद्ध अवस्थेत आढळून आली. तातडीने रुग्णालयात नेल्यानंतर डॉक्टरांनी तिला मृत घोषित केलं. शेफाली आपल्या तरुण आणि सुंदर दिसण्यासाठी डोस घेत होती, अशी माहिती समोर आली आहे. अंधेरीतील एका प्रसिद्ध डॉक्टरच्या सल्ल्याने गेल्या ६-७ वर्षांपासून ती हे उपचार घेत होती. त्वचा गोरी, निवळ दिसण्यासाठी हे डोस घेतले जातात, असे डॉक्टरांनी सांगितले. विशेष म्हणजे, या डॉक्टरांनी सांगितले की, शेफाली अत्यंत फिट होती. तिच्याकडून कधीही आजारचा तक्रार झाली नव्हती. मात्र, हे औषध शरीरावर काय परिणाम करू शकते, यावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित होत आहे.



झटपट वाढवा तुमचे मार्केटमधील परतावे

एलआयसीचा इंडेक्स प्लस
 UIN: 512L354V01 | Plan No.: 873



तुमच्या मार्केट परताव्यामध्ये लाइफ कव्हरचा फायदा

नॉन-पार, लिंबड, जीवन, वैयक्तिक, बचत योजना
 • ₹ 2500/- - इतक्या कमी मासिक प्रिमियमने सुरुवात करा
 • दोन फंडाच्या निवडीचा पर्याय-निफटी 50 (फ्लेक्सी स्मार्ट ग्रोथ फंड) किंवा निफटी 100 (फ्लेक्सी ग्रोथ फंड) यांच्या निवडक स्टॉक्समधील गुंतवणूकीच्या 100% पर्यंत हमीपूर्वक वृद्धीसह*

अधिक माहितीसाठी तुमच्या एजंट/जवळची एलआयसीची शाखा यांच्याशी संपर्क साधा किंवा 56767474 वर तुमच्या शहराचे नाव एसएमएस करा
 LIC India Forever | IRDAI Regn No.: 512

भ्रमक मोन कॉन्स आणि कानाट/कसव्या ऑफिसपासून सावध राहू. आयआरडीएआय किंवा त्यांचे अधिकारी किंवा पॉलिसीजची विक्री, केन्स जाहीर करणे किंवा प्रिमियमची गुंतवणूक किंवा व्यसनाशी संबंधित कोणत्याही कामकाजात संलग्न घेत नाहीत, असा प्रकरने दुरुधनी येणाऱ्या पॉलिसीधारकांनी अथवा संपण्या ग्राहकांनी पॉलिसांचे तक्रार नोंदवली. कुण्या विक्रीचा व्यवहार पूर्ण करण्यापूर्वी अधिक माहितीसाठी तसेच जोखिमी घटक, नियम व अटी यासंबंधीच्या माहितीसाठी, विक्री माहितीपुरविका काळजीपूर्वक वाचा.
 लिंबड इन्शुरन्स प्रॉडक्ट्स हे परंपरागत इन्शुरन्स प्रॉडक्ट्स वेगळे वेगळे असतात आणि हे जोखिम घटकांच्या अशीन असतात. लिंबड इन्शुरन्स पॉलिसीज मध्ये नमूद केलेले प्रिमियम हे बाजारपेठेतील मांडवल आणि जाहीरीरत्या उपलब्ध असणारा निदेशांक यांच्याशी संबंधित गुंतवणूकीच्या जोखिमीच्या अशीन असतात. फंडाची कामगिरी आणि मांडवली बाजारपेठ/जाहीरीरत्या उपलब्ध असणारा निदेशांक यांच्यावर परिणाम करणारे घटक यांच्या आधारे गुंतवित्ता एक्झप्ली कमी जास्त होऊ शकतो आणि निमाधारक व्यक्ती ही त्याच्या/तिच्या निर्णयासाठी स्वतःच जबाबदार असते. लाइफ इन्शुरन्स कॉन्ट्रिबशन ऑफ इंडिया हे वेबक लाइफ इन्शुरन्स कंपनीचे नाव आहे आणि इंडेक्स प्लस हे केवळ संलग्न इन्शुरन्स कॉन्ट्रिबूटचे नाव आहे आणि त्यातून कॉन्ट्रिबूटची गुजवता, त्याच्या भविष्यातील संपादना किंवा परतावे या मोठी कोणत्याही प्रकारे सुविध होत नाहीत.
 कुण्या सुमारे किंवा एजंट किंवा गध्यस्थ किंवा इन्शुरन्स कंपनीने दिलेले पॉलिसी डॉक्युमेंट यांच्यामधून संबंधित जोखिमी आणि लागू होणारे मार यांची माहिती घ्या. या कॉन्ट्रिबूट अंतर्गत देऊ करण्यात येणारे वेगवेगळे फंडस ही फक्त फंडांची नावे आहेत आणि ती कोणत्याही प्रकारे या प्लॅन-सी गुजवता, त्यांच्या भविष्यातील संपादना आणि परतावे सुविध करीत नाहीत.

श्रीकृष्ण ज्वेलर्स
 आभूषणां की ९१.६ के सोने की एक विशेष शृंखला!
 ग्राहकां के भरोसे के कारण कम समय में ही लोकप्रिय।
 हार, चुड़ियाँ, मंगलसूत्र और महाराष्ट्रीयन आभूषण के विक्रेता।
 कांकी हाऊस विल्डिंग, गोकूळपेट, नागपूर • 2557429,2542486

* वर्ष ३६ * अंक ३६४ *
 खाामगांव (बुलडाणा) *
 रविवार, दिनांक २९ जून २0२५
 ८ पाने • किमत रू. २/-+ वितरण खर्च रू. १ = एकुण ३ रू.) * विशेष ऑफर : महासागर + नागपूर पोस्ट = ४ रू. फक्त

प्रधानमंत्री मोदींनी साधला अंतराळवीर शुभांशू शुक्लाशी संवाद



■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २८ :
 पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी शनिवारी ऑक्सियम मिशन ४ वर असलेले भारतीय अंतराळवीर शुभांशू शुक्ला यांच्याशी व्हिडिओ कॉलद्वारे संवाद साधला. पंतप्रधान कार्यालयाने ५.४९ वाजता या संभाषणाचा व्हिडिओ प्रसिद्ध केला. दोघांमध्ये १८.२५ सेकंद संभाषण झाले. पंतप्रधान मोदींनी शुभांशू शुक्ला यांना विचारले की, तुम्ही गाजर हलवा घेऊन आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानकावर गेले आहात. तुम्ही तुमच्या मित्रांना जेवू घातले का? यावर शुभांशू यांनी सांगितले की हो, मी माझ्या मित्रांसोबत बसून जेवलो. शुभांशू यांनी पंतप्रधान मोदींना सांगितले - अंतराळ्यातून भारत खूब भव्य दिसतो. आपण एका दिवसात १६ सूर्योदय आणि १६ सूर्यास्त पाहते. भारतीय हवाई दलाचे ग्रुप कॅप्टन शुभांशू दोन दिवसांपूर्वी २६ जून रोजी आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानकात पोहोचले. ४१ वर्षांनंतर अंतराळ्यात जाणारे ते पहिले भारतीय आहेत. २५ जून रोजी दुपारी १२ वाजता ऑक्सियम मिशन ४ अंतर्गत ते सर्व अंतराळवीरांसह आयएसएसला रवाना झाले.
 पंतप्रधान मोदी पाच देशांच्या दौऱ्यावर
 पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे ब्रिक्स देशांच्या दौऱ्यावर आहेत. ते आफ्रिकेतही जातील. मोदी २ ते ९ जुलै दरम्यान घाना, त्रिनिदाद, टोबॅगो, अर्जेंटिना, ब्राझील आणि नामीबिया या देशांच्या दौऱ्यावर आहेत. आफ्रिका आणि दक्षिण अमेरिकेतील देशांसोबत भारताचे हटसंबंध आहेत. मोदींच्या या दौऱ्याने ते वृद्धीगत होतील. या दौऱ्यादरम्यान ते ब्राझील येथे १७ व्या ब्रिक्स शिखर संमेलनात सहभागी होतील. पंतप्रधान मोदी २ जुलै रोजी पहिल्यांदा घाना या देशाला भेट देतील. गेल्या तीन दशकात पहिल्यांदा एखादा भारतीय पंतप्रधान या देशाच्या दौऱ्यावर आहेत. या दरम्यान ते राष्ट्रपती नाना अकुफो-आडो यांची भेट घेतील. आर्थिक, ऊर्जा आणि संरक्षण क्षेत्रात भागीदारीविषयी दोन्ही देशात चर्चा होईल. या देशाशी व्यापारी करारामुळे ईकोवास आणि आफ्रिकी संघाशी भारताचे नाते मजबूत होण्याची शक्यता आहे.

सोन्या तू अजून शुद्धीवर नाही का ?

मुंबई : मराठी ही आमची भाषा आहे आणि आम्ही ते मान्य करतो. मात्र, विषय केवळ हिंदीचा आहे. हिंदीच्या बाबतीत सामूहिक निर्णय झाला पाहिजे, अशीच सर्वांची इच्छा आहे. असे परखड मत एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेचे मंत्री गुलाबराव पाटील यांनी व्यक्त केले आहे. इतकेच नाही तर त्यांनी संजय राऊत यांच्यावर देखील जोरदार हल्ला चढवला. 'सोन्या तू अजून शुद्धीवर आला नाही का ?' अशा प्रतिप्रश्न गुलाबराव पाटील यांनी संजय राऊत यांना विचारला आहे.



गुलाबराव पाटील यांचा राऊतांना टोला

राज्यात हिंदीच्या मुद्यावरून राज ठाकरे आणि उद्धव ठाकरे हे एकत्र येऊन मोर्चा काढणार आहेत. या मोर्चा संदर्भात बोलताना संजय राऊत यांनी उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे कोणत्या बंकर मध्ये लपून बसले आहेत ? अशी बोचरी टीका केली होती. त्याला मंत्री गुलाबराव पाटील यांनी जोरदार प्रत्युत्तर दिले आहे. एकनाथ शिंदे हे तुज्या छाताडावर बसलेले आहेत, सोन्या तू अजून शुद्धीवर आला नाही का ? अशा शब्दात गुलाबराव पाटील यांनी संजय राऊत यांच्यावर टीका केली आहे. राज आणि उद्धव ठाकरे पुढील काळात एकत्र येतील का ? या प्रश्नावर देखील गुलाबराव पाटील यांनी प्रतिक्रिया दिली आहे. जाला-त्याला स्वतंत्र विचार करण्याची बुद्धी देवाने दिली आहे. शेवटी कोणी काय निर्णय घ्यावा ? हा त्या पक्षप्रमुखांचा विषय आहे. ते दोन्ही पक्षप्रमुख आहेत. ते जो निर्णय घेतील, तो घेतील, अशी प्रतिक्रिया गुलाबराव पाटील यांनी दिली आहे.

कांदा ब्रँडचे मार्केटिंग करणार

नाशिक : कांद्याचे सतत बदलते दर ही उत्पादक शेतकऱ्यांसमोर मोठी समस्या आहे. मात्र देशातील बाजारात चव आणि दंड यामुळे नाशिक कांदा हा ब्रँड तयार झाला आहे. दराच्या समस्येवर कायमस्वरूपी उपाय म्हणून पणन विभागातर्फे त्याचे देशातील बाजारापेठेत मार्केटिंग करण्यात येईल. सोबतच नाशकात इंटरनॅशनल फूड मार्केट उभारणार असल्याची माहिती पणनमंत्री जयकुमार रावल यांनी दिली.

पणनमंत्री रावल यांची घोषणा



मंत्री रावल म्हणाले की, नाशिक जिल्ह्यातील द्राक्ष, बेदाणा, येवल्याची पैठणी यांचेही मार्केटिंग केले जाईल. कुंभमेळा ही पर्यटनासाठी सर्वात चांगील संधी आहे. त्यामुळे जिल्ह्यातील पर्यटनाला चालना देण्यासाठी त्र्यंबकेश्वर-शिर्डी-शनि शिंगणापुर संकित विकसित करण्याचा प्रयत्न मी केला. नाशिक-इगतपुरी-त्र्यंबकेश्वर या पर्यटन त्रिकोणाबाबतही विद्यमान पर्यटन मंत्र्यांशी चर्चा केली जाईल.

विरोधकांचे मराठीवर पुतना मावशीचे प्रेम

मुंबई : महाराष्ट्रात पहिलीपासून हिंदीची सक्ती करण्याच्या मुद्यावरून मोठे रणकंदन माजले आहे. राज व उद्धव ठाकरे यांनी या प्रकरणी सरकारच्या विरोधात मोर्चा काढण्याची घोषणा केली आहे. त्याला सर्वच स्तरातून पाठिंबा मिळत असताना भाजप प्रवक्ते केशव उपाध्ये यांनी विरोधकांचे मराठीवर पुतना मावशीचे प्रेम असल्याचा आरोप केला. या प्रकरणी त्यांनी उद्धव ठाकरे व शरद पवार गटावर सडकून टीका केली आहे. शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांनी आपल्या कार्यकर्त्यांना हिंदीची सक्ती करण्याच्या अध्यादेशाची होळी करण्याचे आदेश दिले. या पार्श्वभूमीवर केशव उपाध्ये यांनी त्यांच्यावर जोरदार टीका केली आहे. उद्धव ठाकरे यांचे हे मराठी प्रेम पुतना मावशीच्या प्रेमासारखे असल्याचे त्यांनी म्हटले आहे. केशव उपाध्ये आपल्या एका पोस्टमध्ये म्हणतात, हे तर पुतना मावशीचे प्रेम ! उद्धव ठाकरे यांनी मराठी सक्तीच्या अध्यादेशाची होळी करण्याचा आदेश दिला आहे, मराठी सक्ती सांगणाऱ्या जीआरची होळी ? हे यांचे मराठी प्रेम ? उद्धव ठाकरे मुख्यमंत्री असताना उर्दू भवनाची घोषणा केली, त्यावेळी मराठी शाळांच्या दुरावस्थेची आठवण आली नाही ? मुंबई महापालिकेच्या मराठी शाळांची संख्या गेल्या १५ वर्षांत ४०० वरून २८० पर्यंत खाली आली. याच शाळांतील विद्यार्थी संख्याही लाखोहून ३५ हजारवर आली. काही शाळा बंद कराव्या लागत आहेत. कुठे गेलं उद्धव ठाकरे यांचे मराठी प्रेम ? असा सवाल उपाध्ये यांनी उपस्थित केला आहे.

केशव उपाध्ये यांची टीका



'मराठी'साठी २० वर्षांनंतर दोघे भाऊ एकत्र

नांदगावकर, संजय राऊत यांच्याकडे नियोजन : सरदेसाई, संदीप देशपांडेकडेही जबाबदारी

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. २८ :

राज ठाकरे आणि उद्धव ठाकरे एकत्र मोर्चा काढणार असून त्याला राज्यातील सर्वच विरोधी पक्षांनी पाठिंबा दर्शवला आहे. आता या मोर्चाच्या नियोजनासाठी मनसेच्या वतीने बाळा नांदगावकर तर उद्धव ठाकरे गटाच्या वतीने संजय राऊत यांच्यावर जबाबदारी सोपवण्यात आली आहे. त्यांच्याबरोबरच आमदार वरुण सरदेसाई, आणि संदीप देशपांडे यांच्यावर देखील महत्त्वाची जबाबदारी असणार आहे.

महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने त्रिभाषा सूत्राच्या माध्यमातून हिंदी सक्ती करण्यात येत असल्याचा आरोप ठाकरे बंधूंनी केला आहे. या विरोधात आता एकत्र मोर्चा काढण्यात येणार आहे. ५ जुलै रोजी काढण्यात येणाऱ्या या मोर्चाची जबाबदारी मनसेच्या वतीने ज्येष्ठ नेते बाळ नांदगावकर तर शिवसेनेच्या वतीने संजय राऊत यांच्यावर सोपवण्यात आली असल्याची माहिती सूत्रांनी दिली आहे.

याबरोबरच आमदार वरुण सरदेसाई आणि मनसेचे नेते



संदीप देशपांडे यांच्यावर देखील मोर्चाच्या नियोजनाची महत्त्वाची जबाबदारी देण्यात आली आहे. या मोर्चात कोणत्याही पक्षाचा झेंडा नसेल तर केवळ मराठी भाषेवर प्रेम करणाऱ्यांचा हा मोर्चा असेल, असे मनसेने आधीच जाहीर केले आहे.

वास्तविक राज ठाकरे यांनी केलेला नियोजनानुसार गिरगाव चौपाटीपासून आझाद मैदानपर्यंत हा मोर्चा एकमत झालेले नाही. उद्धव ठाकरे यांनी हुतात्मा स्मारक ते आझाद मैदान मोर्चा काढावा, असे सुचवले आहे.

नेते चर्चा करतील...

दुसरीकडे संजय राऊत यांनी या विषयी पत्रकारांनी विचारलेल्या प्रश्नाला टोलवले आहे. हुतात्मा चौकातून मोर्चा काढावा, असे उद्धव ठाकरे यांच्यासोबत झालेल्या बैठकीत उरले होते. मात्र त्यासोबतच गिरगाव चौपाटी येथून मोर्चाला सुरुवात करावी, असा देखील पर्याय आमच्या बैठकीची चर्चाला होता, असा दावा संजय राऊत यांनी केला आहे. वेळ आणि सर्वांना सोयीचा मार्ग, या संदर्भात बैठकीत बसून नेते चर्चा करतील, असे देखील संजय राऊत यांनी सांगितले आहे.

त्यामुळे आता या मोर्चाच्या मार्गावरून आणि वेळे वरून अद्याप एकमत झालेले नाही. उद्धव ठाकरे यांच्या पक्षाच्या वतीने कोणत्याही आंदोलनाची सुरुवात ही हुतात्मा चौकातूनच

आधी राज ठाकरे ५ जुलैला तर उद्धव ठाकरे ७ जुलैला मोर्चा काढणार होते. मात्र, बदलती राजकीय समीकरणे लक्षात घेऊन उद्धव यांनी उद्धवसेनेचा ७ जुलैचा मोर्चा रद्द करून ५ जुलैच्या राज ठाकरे यांच्या मोर्चात सहभागी होण्याचे ठरवले. अपेक्षेनुसार शरद पवार, काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी ठाकरे बंधूंच्या एकत्र येण्याचे स्वागत केले. त्यानुसार ते देखील या मोर्चात सहभागी होण्याची शक्यता आहे.

सर्वांचे लक्ष लागले आहे. गेल्या वर्षी विधानसभेत सपाटून मार खाल्ल्यानंतर राज आणि उद्धव ठाकरे या सख्ख्या चुलत बंधूंनी एका छताखाली यावे, असे प्रयत्न दोन्ही पक्षांच्या काही पदाधिकाऱ्यांकडून सुरू होते. मात्र, अखेर हिंदी विरोधाच्या निमित्ताने तो मुद्दा मिळाला. इयत्ता पहिलीपासून हिंदी ही तिसरी भाषा ऐच्छिक म्हणूनही शिकवता कामा नये अशी भूमिका या भावंडांनी घेतली आणि २० वर्षांनंतर हे दोघे ५ जुलै मोर्चा काढणार आहेत.

ठाकरेंच्या मोर्चावर भाजपचे वेट अँड वॉच

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २८ :

पावसाळी अधिवेशनाच्या तोंडावर मराठी-हिंदी वाद पुन्हा एकदा गाजत असताना, ठाकरे बंधूंच्या एकत्रित मोर्चावर भाजपने वेट अँड वॉचहूची भूमिका घेतली आहे. उबाठा आणि मनसे एकत्र आल्याने निर्माण झालेल्या राजकीय घडामोडींवर भाजपकडून सध्या सावध पवित्रा ठेवण्यात येत आहे.

मराठीच्या अस्मितेवरून रंगलेल्या राजकारणाला भाजपकडून अभिजात दर्जाचे उत्तर दिलं जाणार आहे. मराठी भाषेला अभिजात दर्जा देण्याचा निर्णय पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वातच झाल्याचं ठसठशीतपणे जनतेपर्यंत पोहोचवण्याची रणनीती आखली जात आहे. भाजपच्या नेत्यांचा दावा आहे की, मराठीला अभिजात दर्जा मिळाल्याने भाषा संवर्धनासाठी मोठा फायदा होणार आहे. त्या अर्थात अभ्यास, संशोधन, नवीन केंद्रे, साहित्य प्रकल्प यांना चालना देण्याचा प्रयत्न होणार आहे.

टेक्नोसॅव्ही भोंदूबाबाला अटक

मोबाइलमध्ये हिडन ॲप टाकून पाहायचा भक्तांचे खासगी क्षण

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २८ :

हिडन मोबाईल ॲपद्वारे भक्तांच्या खासगी क्षणांवर नजर ठेवत त्यांचा मानसिक छळ करणाऱ्या एका टेक्नोसॅव्ही भोंदूबाबाला बावधन पोलिसांनी बेड्या ठोकल्या आहेत. प्रसाद उर्फ दादा भीमराव तामदार (२९) असे त्याचे नाव आहे. तो आपल्याकडे दिव्यशक्ती असल्याचा दावा करत भाविकांची फसवणूक करत होता.

सदर भोंदूबाबा बावधन परिसरात श्रद्धा व अंधश्रद्धेच्या आडून आपली दुकानदारी चालवत होता. आपल्याला दिव्यशक्तीची आत्मभूती प्राप्त झाली आहे, असा दावा करत तो भक्तांना तुमचा मूल्य ४-५ महिन्यांत अटळ आहे असे भाकीत सांगून मानसिकदृष्ट्या कमकुवत करत होता. त्यानंतर मंत्रणा करणाऱ्या बहाण्याने तो भक्तांना एकांतात बसवून त्यांचा मोबाईल हातात घेत असे. नंतर

पासवर्ड विचारून मोबाइलमध्ये गुपचूप एक हिडन ॲप डाऊनलोड करून ठेवत असे. हे ॲप मोबाईलमध्ये बॅकग्राऊंडमध्ये कार्यरत राहून बाबाला भक्ताचा कॅमेरा, आवाज, लोकेशन यावर नियंत्रण मिळवून देत असे. यासंबंधी एका ३९ वर्षीय व्यक्तीने बावधन पोलिसांत तक्रार दाखल केली. भोंदूबाबाने आपल्याकडे दिव्यशक्ती असल्याचा भास निर्माण करत त्याला अनेक गोष्टी करण्यास भाग पाडले. फिर्दावी व त्याच्या जवळच्या सहकाऱ्यांच्या वैयक्तिक आयुष्यातील घटनांवर नजर ठेवली. एवढेच नाही तर फिर्दावीला अक्षील कृत्य व वेश्यागमन करण्यासही भाग पाडले. त्याच्या तक्रारीनुसार पोलिसांनी तपास केला असता सदर भोंदूबाबाने त्याच्यासारखीच अनेकांची फसवणूक केल्याचे निष्पन्न झाले. अखेर या बाबाला बेड्या ठोकण्यात आल्या.

अ. भा. मराठी साहित्य महामंडळाचा हिंदी सक्तीला विरोध

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २८ :

त्रिभाषा सूत्रातील हिंदी सक्तीविरोधात ठाकरे बंधूंनी एकत्र येत थेट रस्त्यावर उतरण्याचा निर्णय घेतला आहे. येत्या ५ जुलै रोजी उद्धव ठाकरे आणि राज ठाकरे यांच्या नेतृत्वाखाली गिरगाव चौपाटी ते आझाद मैदान दरम्यान विराट मोर्चा काढण्यात येणार आहे.

या आंदोलनाला आता अखिल भारतीय मराठी साहित्य महामंडळाचा पाठिंबा मिळाला असून, महामंडळाचे अध्यक्ष प्रा. मिलिंद जोशी यांनी साहित्यिक, सांस्कृतिक कार्यकर्ते, अभ्यासक, विद्यार्थी आणि शिक्षकांनी मोठ्या संख्येने सहभागी व्हावे, असे आवाहन केले आहे. तर मराठवाडा साहित्य परिषदेनेही या धोरणाला विरोध केला. मसापचे अध्यक्ष कौतिकराव ठाले-पाटील यांनी मराठीवर घाला घालू देणार नसल्याचा इशारा दिला.

राज्य सरकारने केंद्र सरकारला खूश

करण्यासाठी आणि दक्षिण भागात आपले पाय पसरण्यासाठी पहिलीपासून हिंदी भाषा सक्तीची करण्याचा घाट घातला आहे. सरकारच्या या कारस्थानाविरुद्ध मराठी माणसांनी एल्गार न केल्यास राज्यात कुणालाच अभिमानाने मी मराठी म्हणता येणार नाही, असे मत मसापचे अध्यक्ष कौतिकराव ठाले पाटील यांनी काढले. मराठवाडा साहित्य परिषदेच्या वतीने आयोजित केलेल्या पहिलीपासून हिंदी भाषा सक्तीविरोधातील हिंदी सक्तीचा सूर बैठकीत उमटला.

पहिलीपासून हिंदी भाषा सक्तीची करण्याचा निर्णय घेतला आहे. या निर्णयाला विरोध करण्यासाठी मराठवाडा साहित्य परिषदेच्या डॉ. ना. गो. नांदगावकर सभागृहात बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. या वेळी डॉ. दादा गोरे, डॉ. चंद्रदेव कवडे यांची उपस्थिती होती. अध्यक्षीय समारोपात

मसापचे अध्यक्ष प्राचार्य कौतिकराव ठाले पाटील यांनी कुठल्याही परिस्थितीत मसाप मराठीवर घाला घालू देणार नसल्याचा ठाम विश्वास व्यक्त केला. मराठी स्वाभिमानासाठी एकत्र येणे स्वागताह- सतेज पाटील दुसरीकडे काँग्रेस नेत्यांनी देखील या मोर्चाबद्दल सकारात्मक भूमिका घेतली आहे. महाराष्ट्रात सक्तीची हिंदी लादली जात असल्याचा आरोप होत असताना, मराठी भाषेच्या रक्षणासाठी आता एक महत्त्वाचा मोर्चा एकजूटीनं निघण्याची घोषणा करण्यात आली आहे. उबाठा आणि मनसे एकत्र येऊन मोर्चा काढणार असल्याचं स्पष्ट होताच, राज्यात राजकीय घडामोडींना वेग आला आहे. या पार्श्वभूमीवर काँग्रेसचे विधान परिषदेतील गटनेते सतेज पाटील तसेच विजय वडेहीवार यांनी यांनी या निर्णयाचे स्वागत केले आहे.

राज्यातील सर्वात मोठे स्कॅपिंग सेंटर संभाजीनगरात

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २८ :

जुनी वाहने शास्त्रीक पद्धतीने स्कॅप करून त्याचे सुटे भाग पुनश्च वापरात येणार नाहीत, अशा पद्धतीने त्यांची विल्हेवाट लावणारे सर्वात मोठे स्कॅपिंग सेंटर (भंगार केंद्र) एसटी महामंडळ सार्वजनिक- खासगी भागीदारी तत्त्वावर उभारण्यात येणार आहे.

छत्रपती संभाजीनगरमध्ये होणाऱ्या या सेंटरच्या माध्यमातून उत्पन्नाचा वेगळा व शाश्वत स्रोत भविष्यात एसटीला निर्माण होईल! असे प्रतिपादन परिवहन मंत्री तथा एसटी महामंडळाचे अध्यक्ष प्रताप सरनाईक यांनी केले. ते २७ जून रोजी या संदर्भात बोलावलेल्या एसटी महामंडळाच्या आढावा बैठकीमध्ये बोलत होते.

या बैठकीला एसटी महामंडळाचे उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक डॉ. माधव कुसेकर यांच्यासह सर्व खात्याचे प्रमुख उपस्थित होते. केंद्र शासनाद्वारे सन.२०२१ मध्ये रजिस्टर व्हेईकल स्कॅपिंग फॅसिलिटी (फररत्र) नावाने १५ वर्षांपेक्षा जुनी वाहने शास्त्रीक पद्धतीने स्कॅप करून त्यांच्या सुट्या भागांचा पुनर्वापर होणार नाही, अशा पद्धतीने त्यांची विल्हेवाट लावण्यात यावी. यासाठी नवे धोरण



बनवण्यात आले.

सदर धोरण महाराष्ट्र शासनाने सन.२०२३ मध्ये स्वीकारले असून ऑटोमोटिव्ह इंडस्ट्री स्टॅंडर्ड (अक्) या अटीशीनुसार स्कॅपिंग केंद्राला मान्यता देण्याचे निश्चित केले आहे. त्यानुसार एसटी महामंडळाचे देखील

राज्यात ३ ठिकाणी अशा प्रकारचे स्कॅपिंग सेंटर उभारण्याची परवानगी मिळाली असून त्यापैकी पहिले आणि राज्यातील सर्वात मोठे स्कॅपिंग सेंटर छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यातील खुलताबाद येथे असलेल्या एसटी महामंडळाच्या १०० एकर जागेवर

सार्वजनिक- खासगी भागीदारीतून उभारले जाणार आहे.

एसटीला उत्पन्न मिळवून देणारा नवा स्रोत

मंत्री सरनाईक म्हणाले की, सध्या शासनाच्या परवानगी न राखता ८ संस्था स्कॅपिंग केंद्र चालवत असून त्यांची वार्षिक किमान १००० वाहने स्कॅप करण्याची क्षमता आहे. अशा संस्थांना शासनाच्या वतीने परवानगी देणारे परिवहन खाते हे देखील माझ्या अखत्यारीत असल्यामुळे एसटीचा अध्यक्ष आणि परिवहन मंत्री या नात्याने या प्रकल्पाला गती देऊन भविष्यात सर्वाधिक वाहने शास्त्रीक पद्धतीने स्कॅप करून त्याची विल्हेवाट लावणारे सर्वात मोठे सेंटर एसटीच्या माध्यमातून उभारले जाणार असून एक नवा उत्पन्नाचा स्रोत यातून निर्माण होईल, असा विश्वास आहे.

या आढावा बैठकीमध्ये आवश्यक मनुष्यबळाची करार पद्धतीने भरती करणे, कर्मचाऱ्या व अधिकार्यांच्या बदल्या, बदल्यांचे निकष ठरवून ते अमलात आणणे, नवे वाहन खरेदी धोरण इत्यादी विषयावर चर्चा झाली.

मोर्चात अजित पवार गट सहभागी होणार नाही

प्रदेशाध्यक्ष सुनील तटकरेची स्पष्टोक्ती

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. २८ :

हिंदी सक्तीच्या विरोधात ठाकरे बंधूंच्या वतीने ५ जुलै रोजी मुंबई भव्य मोर्चा काढण्यात येणार आहे. या मोर्चाला राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार गटाने पाठिंबा दिला असून, मोर्चात सहभागी होणार आहेत.

या मोर्चाला राष्ट्रवादी अजित पवार गट

पाठिंबा देणार का ? पक्षाची नेमकी भूमिका काय आहे ? याबाबत राजकीय वृत्तांत उत्पुत्का होती. यावर आता राष्ट्रवादी अजित पवार गटाचे प्रदेशाध्यक्ष सुनील तटकरे यांनी प्रतिक्रिया दिली असून, या मोर्चात आमच्या पक्षाचा कोणताही नेता सहभागी होणार नसल्याचे स्पष्ट केले आहे.

राज्यात पहिलीपासून हिंदी शिकवण्याच्या मुद्यावरून राजकीय वातावरण चांगलेच तापले आहे. विरोधक हिंदी सक्तीला विरोध करत असून, राज्याचे उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी देखील पहिली, दुसरी, तिसरी आणि चौथी या वर्गात हिंदी असू नये. पाचवीपासून हिंदी असावी. पहिलीपासून मुलांना मराठी शिकवावे, त्यांना मराठी लिहिता, वाचता यावे, अशी स्पष्ट भूमिका मांडली होती. त्यामुळे ५ जुलैच्या मोर्चात अजित पवारांचा पक्ष देखील सहभागी होणार का ? अशी चर्चा सुरू झाली होती. त्यावर आता सुनील तटकरे यांनी स्पष्ट विधान केले आहे.

नेमके काय म्हणाले सुनील तटकरे ?

५ जुलैच्या मोर्चात आमच्या पक्षाचा कोणताही नेता सहभागी होणार नाही, असे सुनील तटकरे यांनी स्पष्ट केले आहे. हा विरोधकांचा मोर्चा आहे. त्यामुळे आमच्या पक्षाला जर या विषयावर काही मांडायचे असेल, तर आमही मुख्यमंत्री आणि दोन्ही उपमुख्यमंत्र्यांसोबत चर्चा करून तो मार्ग शोधू, असेही ते म्हणाले.

आम्ही हस्तक्षेप करणार नाही

शरद पवार यांच्या पक्षाने या मोर्चाला पाठिंबा दिला आहे. याबाबत सुनील तटकरे यांना विचारले असता, मला याबाबत काहीच बोलण्याचे कारण नाही, राज्यातल्या निवडणुका महायुती म्हणूनच लढण्याचे ठरले आहे. असे असताना जर का कोणाला काही वेगळा निर्णय घ्यायचा असेल तर ते स्वतंत्र आहेत, त्यामुळे आम्ही त्याच्यामध्ये हस्तक्षेप करणार नाही. आम्हाला ज्या पद्धतीने निवडणुकीला सामोरे जायचं आहे, त्या पद्धतीने आम्ही सामोरे जाऊ, असे त्यांनी म्हटले.

राजकीय समीकरण बदलणार नाहीत

५ जुलैच्या मोर्चामुळे मराठी मतांचे धुवीकरण होऊन महायुतीला फटका बसेल का ? असा प्रश्न विचारला असता तटकरे म्हणाले, मी या मोर्चाकडे राजकीय चष्म्यातून बघत नाही. लोकशाहीत प्रत्येकाला आंदोलन करण्याचा अधिकार आहे. मात्र, या मोर्चामुळे राजकीय समीकरणे फारशी बदलणार नाहीत, असे मला वाटते, असे प्रदेशाध्यक्ष सुनील तटकरे यांनी स्पष्ट केले.



शिक्षण, समर्पण आणि विदर्भवादाची कणखर शिंदोरी

शिक्षण हे जीवनाचा मूलाधार आहे, हे आपण वारंवार ऐकतो. पण जेव्हा शिक्षणात एकाच कुटुंबातील दोन पिढ्या एकाच मंचावर पदवीधारक म्हणून उभ्या राहतात, तेव्हा ती घटना केवळ

शिकण्याची ओढ जपली. एम.ए. कौन्सिलिंग व सायकोथेरपीसारख्या मनोविज्ञानाशी संबंधित संवेदनशील विषयांचा अभ्यास पूर्ण केला. त्यांच्याच प्रेरणेतून त्यांची कन्या शिवानी राजपूत हिने देखील



एक दुर्मीळ प्रेरणादायी योगायोग

प्रा. डॉ. प्रशान्त विद्ये

९३२६८७७४९

या दीक्षांत सोहळ्यात विदर्भ राज्य आंदोलन समिती व जय विदर्भ पार्टीचे पश्चिम विदर्भ अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. पी. आर. राजपूत आणि त्यांची कन्या शिवानी राजपूत यांना एम. ए. कौन्सिलिंग व सायकोथेरपी या विषयातील पदवी एकाच मंचावर प्रदान करण्यात आली. ही केवळ एक शैक्षणिक घटना नसून, संघर्ष, समर्पण आणि ज्ञानप्रेम यांचा संगम असलेला एक आदर्श प्रसंग होता.

शिकण्यास वयाचं बंधन नाही हे विधान केवळ सुभाषित न राहता प्राचार्य डॉ. पी. आर. राजपूत यांच्या जीवनात साकार झालेलं वास्तव आहे. प्राचार्यपदावरून निवृत्त झाल्यानंतर, वयाच्या ६५व्या वर्षी त्यांनी एम. ए. कौन्सिलिंग व सायकोथेरपी या आधुनिक व भावनिक समजुतीच्या विषयात पदवी प्राप्त करून घेतली. ही बाब त्यांच्या निरंतर शिकण्याच्या ओढीचे, भविष्याचा वेध घेणाऱ्या हष्टिकोनाचे आणि वैचारिक जागृतीचे प्रतीक आहे. या यानंतर बहुतेक जण विव्श्रांतीचा विचार करतात, पण डॉ. राजपूत यांनी निवृत्तीनंतरही नवनवीन ज्ञान मिळवण्याचा ध्यास सोडला नाही. समाजातील मानसिक आरोग्याच्या प्रश्नांवर कार्य करण्याची संवेदनशीलता, आणि त्या दिशेने शिक्षण घेण्याची सक्रियता सोडली नाही. यामुळे ते केवळ एक शिक्षक किंवा नेते न राहता, तर नव्या युगाचा दिशादर्शक विचारवंत ठरतात. त्यांच्या या वाटचालीतून हे स्पष्ट होते की, भविष्याचा वेध घेण्यासाठी वय नव्हे, तर विचारांची तयारी आवश्यक असते. ही तयारीच त्यांना सामान्यपेक्षा वेगळं आणि प्रेरणादायी ठरवते.

डॉ. पी. आर. राजपूत हे विदर्भ राज्य आंदोलन समितीच्या माध्यमातून विदर्भाच्या हक्कासाठी सातत्याने लढणारे नेते आहेत. त्यांच्या नेतृत्वात विदर्भवादाला जी वैचारिक धार प्राप्त झाली, ती शिक्षणाच्या माध्यमातून अधिक संवेदनशील होत चालली आहे. शिवानी राजपूत हिच्या शिक्षणमाधून ही विचारधारा पुढे नेली जात आहे, याचे विशेष समाधान वाटते.

या प्रसंगी महिला आघाडीच्या प्रदेशाध्यक्षा सौ. रंजनाताई मामडें यांनी या बाप-लेकीच्या यशस्वी विशेष अभिनंदन करत, त्यांच्या पुढील यशस्वी वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या. त्यांच्या या कौतुकाने महिलांच्या नेतृत्व विकासाच्या क्षेत्रातही एक सकारात्मक संदेश गेला आहे. एम. ए. कौन्सिलिंग व सायकोथेरपी ही पदवी केवळ शिक्षणात गुढतेची भर घालणारी नाही, तर समाजाच्या मानसिक आरोग्याच्या समस्येवर उपचार करणारी आणि भावनिक समृद्धी घडवणारी ठरते. अशा विषयात अभ्यास करून बाप-लेकीने समाजसेवेचा नवीन अध्याय सुरू केला आहे. ही घटना केवळ एका कुटुंबाची कहाणी नाही, तर ती संपूर्ण विदर्भासाठी एक सशक्त प्रेरणा आहे, की शिकण्याची सीमा नसते, वयाचं बंधन नसतं, आणि कधीही नव्या अध्यायाची सुरुवात करता येते. या यशस्वी आणि प्रेरणादायी बाप-लेकीला शुभेच्छा ! शेवटी एवढाच सांगता येईल की, माजी प्राचार्य डॉ. पी. आर. राजपूत हे विद्यार्थ्यांचे आदर्श शिक्षक आणि सामाजिक समर्पणाचे प्रतीक आहेत. शिक्षण, समाज आणि आंदोलन या तीनही क्षेत्रात त्यांचे योगदान हे प्रेरणादायी आहे. त्यांच्या कथातून आमकांना प्रेरणा मिळत असून, विदर्भाच्या तरुणांमध्ये भविष्यकाळात त्यांच्या विचारांचा प्रभाव निश्चितच राहील हे मात्र खरं !

महाराष्ट्र

e-mail : nagpurpost@gmail.com • mahasagarngp@gmail.com

केंद्रीय राज्यमंत्री ना.प्रतापराव जाधव शेतकऱ्यांच्या बांधावर

अतिवृष्टीबाधित शेतजमिनीचे पंचनामे करण्याचे दिले निर्देश

बुलडाणा (महासागर प्रतिनिधी) : लोणार आणि मेहकर तालुक्यातील विविध भागांत अतिवृष्टीमुळे नुकसान झालेल्या शेतजमिनीची आज केंद्रीय आयुष, आरोग्य व कल्याण राज्यमंत्री ना. प्रतापराव जाधव यांनी शेतकऱ्यांच्या बांधावर जावून पाहणी केली. शेतकऱ्यांना आधार देत नुकसानीचे तात्काळ जमिनीचे पंचनामे करण्याचे निर्देश त्यांनी प्रशासनाला दिले.

२६ जून रोजी बुलडाणा जिल्ह्यातील लोणार आणि मेहकर तालुक्यामध्ये ढगफुटी सदृश्य पाऊस झाला. या अतिवृष्टीमुळे शेतात पाणी तुंबून



शेतकऱ्यांच्या शेतजमिनी खरडून गेल्या होत्या. या अतिवृष्टीमुळे अनेक शेतकऱ्यांचे नुकसान झाले आहे. या नुकसानीची त्यांनी शनिवारी शेतकऱ्यांच्या बांधावर जावून पाहणी केली.

या दौऱ्यात त्यांनी लोणार आणि मेहकर तालुक्यातील

नुकसानीची पाहणी केली. यावेळी ना. जाधव यांनी शेतकऱ्यांसोबत संवाद साधून त्यांना धीर दिला. शेतकऱ्यांना जास्तीत जास्त नुकसान भरपाई कशी मिळेल या दृष्टिकोनातून राज्य सरकारकडे प्रयत्न करणार असल्याचे त्यांनी सांगितले. यासोबतच, शेतकऱ्यांच्या शेतजमिनीच्या नुकसानीचे पंचनामे करण्याचे निर्देशही अधिकाऱ्यांना दिले. यावेळी त्यांच्यासोबत माजी आमदार संजय रायमुलकर, बळीराम मापारी, तात्या वाळुकर, भागवत सुलताने पाटील यांच्यासह महसूल आणि कृषी विभागाचे अधिकारी उपस्थित होते.

लोणार तालुक्यातील सुलतानपूर, अंजनी, शारा, वेणी, गुधा आणि त्यानंतर मेहकर तालुक्यातील अंजी देशमुख, डोणगाव, गोहोगाव, पांगरखेड, जनुना, शेलावत देशमुख, विश्वी आणि घाटबोरी या भागात अतिवृष्टीमुळे झालेल्या

भरड धान्य खरेदी केंद्रास जिल्हा मार्केटिंग अधिकारी काकडे यांची भेट



संग्रामपूर (महासागर प्रतिनिधी) : सन २०२४ - २०२५ साठी राज्य सरकार कडून भरड धान्य ज्वारी,मका खरेदी सुरू करण्यात आली असून संग्रामपूर तालुक्यात ३ केंद्रांना खरेदी केंद्राची मान्यता मिळाली आहे.ह्या साठी तिन्हीही खरेदी

केंद्रांना ज्वारीचे उद्दीष्ट देण्यात आले होते. ते त्या केंद्र कडून पूर्ण करण्यात आले आहे. तालुक्यातील शेतकी खरेदी विक्री संस्था संग्रामपूर,कृषी उत्पन्न बाजार समिती वरवट (बकाल) व बळीराजा कृषी माल प्रकिया बहु उद्देशिय संस्था

एकही शेतकरी ज्वारी मोजण्या पासून वंचित राहणार नाही.संस्थेला बारदाना देण्यात येईल. व उद्दीष्ट वाढवून देण्यात येईल.

- मारोती काकडे जिल्हा मार्केटिंग अधिकारी बुलडाणा

पळशी(झाशी) ह्या तिन्हीही केंद्राची ज्वारी खरेदी उमाशी जर्मिण येथे सुरू आहे. ह्यावेळी जिल्हा मार्केटिंग अधिकारी मारोती काकडे यांनी ह्या खरेदी केंद्रावर भेट दिली.

यावेळी खरेदी संस्था यांना काही सूचना देण्यात आल्यात व या परिसरात शेतकरी वर्गाची मोठ्या प्रमाणात ज्वारी असून खरेदी चांगल्या प्रकारे सुरू आहे. असे समाधान व्यक्त केले. ह्या प्रसंगी बळीराजा कृषी माल प्रकिया पळशी (झाशी) संस्थेचे श्याम अकोटकर,कृषी उत्पन्न बाजार समिती वरवट (बकाल) चे माटे साहेब, संग्रामपूर ख.वि.स.चे धोरण यांची

उपस्थिती होती.तालुक्यात सर्वात जास्त बळीराजा कृषी माल प्रकिया बहु उद्देशीय संस्था पळशी (झाशी) यांच्या कडे नोंदणी झाली असून एक हजारचे च्या वर शेतकऱ्यांची नोंदणी झाली आहे. त्यामधील १०० च्या आसपास शेतकऱ्यांची ज्वारीचे मोजमाप झाले असून उर्वरित शेतकऱ्यांसाठी बारदाना नसल्यामुळे व उद्दीष्ट संपल्यामुळे राहिलेले आहेत.ह्यासाठी शेतकऱ्यांकडूनचा वर्गणी मागणी बाबतचा विषय जिल्हा मार्केटिंग अधिकारी यांच्या कडे मांडून लक्षात आणून दिला.त्यावर त्यांनी शेतकरी वर्गांना आश्वासन दिले.

सुनगाव जि.प. शाळेत छ.शाहू महाराज जयंती



जळगाव जामोद (महासागर प्रतिनिधी) : आरक्षणाचे जनक, शिक्षणाप्रीती विशेष तळमळ असलेल्या,अस्पृश्योद्धारासाठी सातत्याने काय करून सर्व प्रकारच्या सुधारणा करून शिक्षणाला राजाश्रय देणारे, जनतेला समतेने न्यायदान करणारे,न्यायी लोकराजा छत्रपती शाहू महाराज यांची जयंती जिल्हा परिषद मराठी तथा उर्दू प्राथमिक शाळा सुनगाव, येथे साजरी करण्यात आली.

शाहू महाराजांच्या प्रतिमेचे पूजन पुष्पार्पण प्रभारी मुख्याध्यापक प्रदिप वाकेकर सर यांच्या हस्ते तर उर्दू शाळा मुख्याध्यापक शेख मजहर सर यांच्या प्रमुख उपस्थितीत संपन्न झाले. यावेळी वर्ग २ ते ८ च्या विद्यार्थ्यांनी छत्रपती राजर्षी शाहू महाराजांचे जीवनावर भाषणे ,गीते, शेर सादर केले. अस्मिता क्षीरसागर मंडम यांनी शाहू महाराजांचा जीवनपट ,त्यांचे सामाजिक कार्य ,त्यांची दूरदृष्टी यावर सखोल मार्गदर्शन केले. उत्कृष्ट भाषण सादरीकरण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्यांच्या कडून व बूटे सर,शेख सर, वाकेकर सर यांचे हस्ते बक्षीस वाटप करण्यात आले.यावेळी वर्ग ८ च्या कविता कापरे,तन्वी राजपूत ह्यांनी सूत्र संचालन,तर आभार वाकेकर सर यांनी केले.यावेळी जि.प.शाळेचे सर्व शिक्षक,कर्मचारी ह्यांनी कार्यक्रमामाठी उपस्थित होते. आनंदी व उत्साही वातावरणात राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज जयंती साजरी करण्यात आली.

रेशन माफिया पकडून देतात एकमेकांचा माल!

नांदुरा शहरात चर्चाना फुटले पेव...

नांदुरा (प्रविण डवंगे) - बुलडाणा रोडवरील नवीन कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या पाठीमागे असलेल्या एका गोडाऊनमध्ये अवैधरित्या रेशनचा तांदूळ साठवून ठेवला असल्याच्या गुप्त बातमीदारकडून मिळालेल्या गुप्त माहितीवरून पोलीस व तहसील विभागाने संयुक्तरीत्या धाड टाकली असता तिथे जवळपास २५० किंटल तांदूळ आढळून आल्याची घटना २५ जूनच्या रात्री ८ वाजे दरम्यान उघडकीस आली.

शहरात रेशन माफीयांनी चांगलाच धुडगूस घातला असून त्यांच्यातच माल

घेण्यावरून, माल देण्यावरून, कोण कोणत्या एरीयातला माल घेईल यावरून अधूनमधून खटके उडत असतात एखादा रेशन माफिया पुरवठा विभागाला शहरातील दुकानदारांची इत्यंभूत माहिती देत असल्याच्या चर्चा इतर दुकानदारांमध्ये असतात त्यानुसार पुरवठा विभाग त्या दुकानदारांची दमर तपासणी, माल तपासणी अशा कारवाया करत असतात तर कधी कधी ऑटोतून जाणारा दोन-तीन किंटल रेशनचा माल पकडून देऊन स्थानिक पोलीस ठाण्यात

अंतर्गत वाद चांगलेच चव्हाट्यावर आले असून खुलेआम पणे काही कार्यकर्त्यांना हाताशी धरून तहसील कार्यालयात लेखी तक्रारींचा पाऊस पडत आहे.

पंधरा दिवसांपूर्वीच रेशनच्या दुनियेत धुव ताऱ्यासारखा अढळ असलेल्या एका स्वस्त धान्य दुकानदाराच्या गोदामाला सील लावण्यात आले होते त्यानंतर पडद्याच्या मागे बऱ्याच घडामोडी घडल्यानंतर ते सील उघडण्यात आले होते तर आता बुलडाणा रोडवरील गोदामाला लावलेले सील मलकापूर वरून आलेल्या आदेशाची अंमलबजावणी करीत स्थानिक प्रशासन प्रशासकीय कागदी घोडे नाचवून 'तो' मालही रेशनचा नसल्याचा सिद्ध करतात काय याकडे शहरवासीयांचे लक्ष लागले आहे

आदिवासी बांधवांचा जिल्हाधिकारी कार्यालयावर आक्रोश मोर्चा

संग्रामपूर (महासागर प्रतिनिधी) : जिल्ह्यातील आदिवासी बांधवांच्या विविध मागण्या मंजूर करून त्यांना न्याय हक्क मिळावा व सबधित अधिकाऱ्यावर कारवाई व्हावी. अन्यथा तीव्र आंदोलन, मोर्चा काढण्यात येईल. असा निवेदनाद्वारे इशारा देण्यात आला होता.

परंतु मागण्या मंजूर न झाल्याने अखेर अ.भा. आदिवासी विकास परिषदेचे जिल्हाध्यक्ष सोपान सोळंके यांच्या नेतृत्वात जिल्हाधिकारी कार्यालयावर आक्रोश मोर्चा काढून घोषणा देण्यात आल्या, व शासनाचा निषेध करण्यात आला. अ.भा. आदिवासी विकास परिषदेच्या जिल्हा जिल्हा शाखेच्या वतीने शासनाला निवेदन दिले होते.



दिलेल्या निवेदनात नमूद केले होते की, माळेगाव येथील आदिवासी बांधवांचे वन विभागाने उध्वस्त केलेली घरे त्याच ठिकाणी देण्यात यावी, आदिवासी जातीचे प्रमाणपत्र दाव्यात दाखल असतांना गैर आदिवासी म्हणणाऱ्या अधिकाऱ्यावर अर्टॉसिटी गुन्हा दाखल झाला पाहिजे, माळेगाव येथील आदिवासींच्या शेतीमध्ये

वन विभागाने पाडलेली चरे करून शेती वहीतीत करणे, तसेच माळेगाव येथील शाळा इतरत्र हलविण्यात येवू नये, गावातील ग्राम समितीकडे प्रलंबित असलेली दाव्यानुसार मशागतीची परवानगी द्यावी, घटनेतील अनुषंग २१ चे उल्लंघन करणाऱ्या व घरावर बुलडोजर फिरवणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर तात्काळ

निलंबनाची कारवाई करण्यात यावी.

सदर मागण्याचे निवेदन देवूनही मागण्या मंजूर झाल्या नाहीत. ह्यावेळी शासनाचा निषेध करण्यात आला. आक्रोश मोर्चात हजारोंच्या संख्येने आदिवासी बांधव हजारोंच्या संख्येने सहभागी झाले होते.

ह्यावेळी विशेषतः मोर्चात महिला आघाडीच्या महिला अध्यक्ष नंदिनी टारपे, प्रदेशाध्यक्ष पवनराजे सोनवणे, उपाध्यक्ष बाळासाहेब बरडे, विदर्भ अध्यक्ष राजेंद्र मोरे, नगरसेवक कैलास माळी, आशीषबाबा खरात, दिलीप मोरे,विकी गायकवाड, संदिप पिपले,अमर सोळंके, वाघमारे,उखडा सोळंके, बाळूभाऊ डाबेराव आदी पदाधिकारी, कार्यकर्ते सहभागी झाले होते.

माजी नगराध्यक्ष गजानन वाघ यांच्या आत्मदहनाच्या इशार्यापुढे प्रशासन हतबल

मुख्याधिकाऱ्यांचे लेखी आश्वासन

जळगाव जामोद (महासागर प्रतिनिधी) : सत्ताधारी गटाच्या दबावातील मुख्याधिकारी आणि प्रभाग समितीने २०१७ चे निकष हाथ न धरता २०२२ च्या निकषानुसार प्रभाग रचना आणि प्रभाग आरक्षण करण्याचा मनसुबा माजी नगराध्यक्ष आणि शिवसेना तालुकाप्रमुख गजानन वाघ यांचे आत्मदहनाच्या इशार्याने उधळून लावला. निवडणूक आयोगाच्या निकषानुसार समितीने प्रभाग रचना व आरक्षण न केल्यास आपण नगर परिषद कार्यालय येथे २८ जुन रोजी आत्मदहन करू असा इशारा गजानन वाघ

यांनी मुख्याधिकाऱ्यांना प्रत्यक्ष भेटून २५जून रोजी दिला होता. नगर परिषदेचे माजी सदस्य तथा काँग्रेसचे शहराध्यक्ष अर्जुन घोलप, शिवसेना शहर प्रमुख रमेश तांडे, शिवसेना विधानसभा प्रमुख भीमराव पाटील, निलेश तेलंगडे हे सुद्धा उपस्थित होते. दिलेल्या निवेदानुसार गजानन वाघ हे २८ जूनच्या आपल्या आत्मदहनाच्या इशारावर ठाम होते. त्यामुळे पोलिसांनी यावेळी दक्षता घेऊन २७ जुनच्या रात्री गजानन वाघ यांना समजावण्याचा प्रयत्न केला आणि सकाळी सुद्धा पोलीस मुख्याधिकाऱ्यांना घेऊन त्यांच्या



घरी गेले आणि निवडणूक आयोगाच्या निकषानुसार, कुणाच्याही राजकीय दबावात न येता, सर्व आक्षेपांचे निरसन करून, सर्व नियमाने आरक्षण व प्रभाग रचना होईल असे लेखी आश्वासन नगरपरिषदेचे मुख्याधिकारी डॉ.सुरज जाधव यांनी दिले आणि त्यामुळे माजी नगराध्यक्ष गजानन वाघ यांनी

आपला पूर्व नियोजित आत्मदहनाचा निर्णय रद्द केला. यावेळी पीएसआय नारायण सरकर, मुख्याधिकाारी सुरज जाधव,पो.हे.काँ.निलेश पुडे, तालुका डि.एस.बी पवार, महिला हेड कॉन्स्टेबल अर्चना पाचपोर, नगरपरिषद कर्मचारी सुमित भोये यांचेसह बहुसंख्य कर्मचारी यावेळी उपस्थित होते.

नांदुरा पोलिसांचा जुगारावर छापा १६ जण ताब्या, दीड लाखचा मुद्देमाल जप्त

नांदुरा महासागर प्रतिनिधी) :

पोलिस ठाण्यापासून हाकेच्या अंतरावर असलेल्या पेट मोहल्ला येथील एका घरात सुरू असलेल्या जुगार अड्ड्यावर नांदुरा पोलिसांनी छापा टाकून १६ जुगाऱ्यांना गजाआड करीत २४ हजार ९०० रुपये रोख व १ लाख २० हजार रुपये किंमतीचे १३ मोबाईल फोन असा मुद्देमाल जप्त केला.गुरुवारी २६ जून रोजी ही कारवाई करण्यात आली. याबाबत ग्राम माहितीनुसार, पोलिस ठाण्यापासून काही अंतरावर असलेल्या पेट मोहल्ला या भागातील एका घरात जुगाराचा अड्डा सुरू असल्याची माहिती ठाणेदार जयवंत सातव यांना मिळाली होती. यानंतर त्यांनी गुन्हे शोध पथकाला या जुगाराविरुद्ध कारवाईचे आदेश दिल्यानंतर गुरुवारी दुपारी या ठिकाणी छापा टाकण्यात आला असता मोहीम खान कयूम खान वय ३०, वर्षे, शेख रफिक शेख अजीज वय ४० वर्षे, शेख चांद अब्दुल समद वय ४० वर्षे सर्व रा. पेट मोहल्ला, शेख रफीक शेख लतीफ वय ६० वर्षे, रा. मोतीपुरा, साजीद खॉं. मोहम्मद अली खॉं. वय ३२, रा. पेट मोहल्ला नईम खान रहमान खान वय ४८ वर्षे, रा.पेटमोहल्ला, शेख शरीफ शेख जिलानी वय ४५ वर्षे, रा. शहानगर , शेख सिराज शेख अशफाक वय ४२ वर्षे, रा. पेट मोहल्ला, सैयदद शकिल सैयदद अमीर वय ३९ वर्षे, रा.सायकलपुरा, शकिल खॉं दिलावर खॉं. वय ४२ वर्षे, रा. पेटमोहला, शेख रशीद शेख रसुल वय ५५ वर्षे, रा. नवाब पुरा, जावेद खॉं. हमीद खॉं. वय ३२ वर्षे, रा. पेटमोहला , अ. फकार अ.सत्तार वय ५० वर्षे, रा. खाजा नगर, मोहम्मद साबीर मोहम्मद इशद वय ४५ वर्षे, रा. मुलापुरा, नांदुरा , अहाद बेग वहाद बेग वय ५४ वर्षे, रा. गैबीनगर, व शेख रउफ शेख मजीद वय ५८ वर्षे, रा. कुरेशी मोहल्ला असे १६ जुगारी जुगार खेळताना पोलिसांना मोठ्ठन आले. पोलिसांनी घटनास्थळावऊन २४ हजार ९०० रुपये रोख व १ लाख २० हजार रुपये किंमतीचे १३ मोबाईल फोन जप्त केले. तसेच या जुगाऱ्यांना अटक करून त्यांच्या विरोधात कलम ४.५ महाराष्ट्र जुगार कायदा प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.सदर कारवाई ठाणेदार जयवंत सातव यांचे मार्गदर्शनाखाली सफी मिलिंद जवंजाळ, पोहेकाँ मोईदीन सय्यद, कैलास सुरडकर विनायक मानकर, विनोद भोजने, सुनील सपकाळ, पंकज वावगे यांनी केली.



गुटख्याच्या गोदामावर नांदुरा पोलिसांचा छापा, लाखोंचा गुटखा जप्त

नांदुरा महासागर प्रतिनिधी) : जळगाव जामोद रोड वरील बालाजी नगरात एका घरात अवैध गुटखा उतरणार असल्याच्या मिळालेल्या गोपनीय माहितीवरून नांदुरा पोलिसांनी २८ जूनच्या दुपारी ४ वाजे दरम्यान एका वाहनातून गुटख्याच्या गोदामात अवैध गुटख्याचा माल भरणे सुरू असतानाच नांदुरा ठाणेदारांनी छापा टाकून त्या वाहनातून जवळपास २५ ते ३० लाख रुपयांचा गुटखा पकडला सदर गोडाऊनची पाहणी केली असता त्या गोडाऊनमध्ये आणखी लाखो रुपयांचा गुटखा असल्याची घटना उघडकीस आली आहे

याबाबत वृत्त असे की नांदुरा शहर अवैध गुटख्याच्या ठोक विक्रीचे विदर्भातील महत्त्वाचे केंद्र बनले होते परंतु आजपर्यंत कोणत्याही ठाणेदाराने यांना हात लावण्याची हिंमत केली नाही. काही ठाणेदारांनी थातूरमातूर कारवाई केली होती परंतु सेटलमेंट नंतर ती सर्व व्यवस्थित झाले होते नांदुरा शहर व परिसरातही खुलेआमपणे पानपट्टी,



किराणा दुकाने व इतरही दुकानांवर मुबलक प्रमाणात प्रतिबंधित असलेला गुटखा मिळत असल्याने नूतन पोलीस निरीक्षक जयवंत सातव यांना माहिती मिळताच त्यांनी गुटख्याच्या गोदामावर धाड टाकून आपल्या कर्तव्य दक्षतेची चुणूक दाखवली

अजूनही शहरात ४ ते ५ असे मोठे ठोक गुटखा विक्रेते असून त्यांचीही मोठ मोठे गोडाऊन आहेत त्यामध्येही लाखो रुपयांचा माल असण्याची शक्यता नाकारता येत नाही त्यामुळे त्यांचेही

आता धाबे दणाणले असून शहरातील गोडाऊनचा माल इतरत्र पाठवण्याची प्रक्रिया त्या ठोक विक्रेत्यांनी तात्काळ सुरू केली सदरची धाड पडली असता शहरात येणाऱ्या गुटख्याच्या आणखी काही गाड्या अन्य मार्गाने वळविण्यात आल्याची माहिती आहे सदर गुटखा जमी कमी दाखवण्यासाठी नांदुरा पोलिसांवर राजकीय दबाव टाकला जात असल्याची चर्चा सुरू होती रात्री उशिरापर्यंत पोलिसांची गुन्हा दाखल करण्याची प्रक्रिया सुरू होती

नगर परिषद प्रभाग रचना पारदर्शकतेने करा

राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरदचंद्र पवार) पक्षाचे मुख्याधिकारी यांना निवेदन

जळगाव जामोद (महासागर प्रतिनिधी) : राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरदचंद्र पवार) पक्षाच्या वतीने २७ जुन रोजी पक्षाचे नेते प्रसेनजीत पाटिल तथा शहराध्यक्ष ईरफान खान यांच्या नेतृत्वात आगामी नगर परिषदेच्या निवडणुक प्रभाग रचना पारदर्शकरित्या व्हाव्यात या मागणीसाठी मुखयधिकारी नगरपरिषद जळगाव जामोद यांना निवेदन देण्यात आले. सध्या नगर परिषद प्रभाग रचना सुरू असुन सदर प्रभाग रचना शासनाने दिलेल्या निकषाप्रमाणे रचना



करण्यात यावी. तसेच सत्ताधाऱ्यांच्या दबावाला व आमिशाला बळी न पडता पारदर्शकतेने सर्व गोष्टी करण्यात

याव्यात अन्यथा लोकशाही मागिने आंदोलन करण्यात येईल असा इशारा राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरदचंद्र पवार) पक्षाच्या वतीने

निवेदनाद्वारे देण्यात आला यावेळी राष्ट्रवादी काँग्रेसचे नेते प्रसेनजीत पाटिल, विश्व- 1सराव भालेराव,प्रमोद सपकाळ, एम.डी. साबीर, ईरफान खान, शेख जावेद, संजय ढगे,अधि. मोहम्मिन खान, सिद्धार्थ हेलोडे, वासुदेव दंडे, एजाज देशमुख, भास्कर येऊल, अजहर पटेल, आशिष वायझोडे, दत्ता डिवरे, संदीप ढगे,शशिकांत मिसाळ, गजानन वानखडे, , फिरोज खान यांच्यासह शहर पदाधिकारी व कार्यकर्ते उपस्थित होते.



पंढरीशी जा रे आल्यांनो संसारा, दीनांचा सोयरा पांडुरंग!

आपला देश देवादिकांच्या संत महंतांना मानणारा आहे. आपल्या देशातील सर्वच राज्यांमध्ये अनेक मोठ मोठी तिर्थक्षेत्रे, मंदिरे व देवालये आहेत. त्यापैकी जवळ जवळ नव्वद टक्के देवालये व मंदिरे अशी आहेत की यामधील देवाला कीवा देवीला दुरुनच वंदन करता येते. जवळ जावून देवाच्या पायाला स्पर्श करून नमस्कार करण्यास मनाई आहे, परंतु आपल्या महाराष्ट्रातील पंढरपूर हे तिर्थक्षेत्र ज्याला महाराष्ट्राचे दैवत म्हटल्या जाते. अशा पंढरपूर निवासी पांडुरंगाचे चरणावर कोणालाही डोके टेकवून नमस्कार करण्यास मनाई नाही हे विशेष.

महेश हरीभाऊ खंडाळकर
तेल्हारा (दहिगांवकर)
जि. अकोला.
9604373955

पंढरपूर क्षेत्री असल्यामुळे कोणी याला पांडुरंग म्हणतात तर विटेवर उभा आहे म्हणून कोणी विठोबा म्हणतात. पंढरपूर हे चंद्रभागा नदीच्या काठावर बसलेले अनाथी काळापासून आहे. म्हणूनच जगद्गुरु तुकाराम महाराज म्हणतात,

*आधी रचीली पंढरी
मग वैकुंठ नगरी
जेव्हा नव्हते चराचर,
तेव्हा होते पंढरपूर।
जेव्हा नव्हती गोदागंगा,
तेव्हा होती चंद्रभागा।*

आपल्या महाराष्ट्रातच नाही तर संपूर्ण भारत देशात पंढरपूरला विशेष महत्त्व दिल्या जाते. तसे पाहीले तर बाराही

महिने पंढरपूरात भक्तभाविकांची मांदीयाळी असते.. आपाढी एकादशी ते कार्तिकी एकादशी हा जो चार महिन्याचा काळ आहे त्याला चातुर्मास असे म्हणतात या काळात दर एकादशीला पंढरपूरला तर यात्राच भरत असते आणि त्या पक्षाही आपाढी व कार्तिकीला तर देशाच्या काना कोपयातून भाविक भक्त लोक दर्शनासाठी येतात.

आपाढी कार्तिकी, भक्तजन येती।

चंद्रभागे वाळवंटी, संत गोळ्य होती।।

या संत चोखोबाच्या अभंगाप्रमाणे भक्त विठुरायाच्या दर्शनाला येत असतात. आपाढ महिना लागण्यापूर्वी जो दरवर्षी पंढरीची वारी करतो.. त्यांना पंढरपूरचे वेध लागलेले असते, म्हणू? आपसूकच त्यांच्या मुखातून

जाईन गे माये तथा पंढरपूरा।

भेटेन माहेरा आपुलीया ॥

या अभंगाच्या ओळी बाहेर पडतात. दर एकादशीला जरी शक्य झाले नाही झाले तरी पण आपाढी किंवा कार्तिकी एकादशीची वारी मात्र भक्त चुकवत नाहीत आणि पांडुरंग सुद्धा वारकऱ्यांची वारी चुकू देत नाही... म्हणूनच तर म्हटले आहे

पंढरीची वारी, चुकू न दे हरी ॥

हे काही खोटे नाही. आता ही वारी कधी व केव्हापासून सुरू झाली हे जरी सांगता आलं नसलं तरी शेकडो वर्षांपासून ही प्रथा वर्षानुवर्षे अविरत चालू आहे असे म्हटले तरी चुक होणार नाही.

आई वडीलांच्या सेवेत लिन झालेल्या भक्त पुंडलिकाला स्वतः प्रत्यक्षात दर्शन देण्यासाठी आले असतांनाही पुंडलिकाने आपल्या आई वडीलांचे सेवेला खंड पडू दिला नाही. देवाचे आदरतिथ्य सांभाळून, मला सेवेत व्यत्यय आणू नकोस म्हणून.. पांडुरंगाला उभे राहण्यासाठी बाजुला



असलेली वित्त दिली, त्या विटेवर पंढरीनाथ उभे राहीले तर अजुनही आजतागायत त्याच विटेवर उभे असतांना आपल्याला दिसतात... म्हणूनच तर त्यांच्या अरतीतही म्हटले आहे.

विटेवरी उभा आहे म्हणून त्याला विठोबा, विशेष या नावाने सुध्दा संबोधतात. संत ज्ञानेश्वरांच्या बरेच वर्षे अगोदर पासून भाविक भक्त या

पंढरीनाथाचे भजन, पुजन करीत आहेत यात शंका नाही..

आपाढी एकादशीला महाराष्ट्राच्या सर्व जिल्ह्यांमधून अनेक वारकऱ्यांच्या धिंगरा पायी चालत दिंड्या एक दिड महिन्यापूर्वी पासूनच पंढरपूरच्या दिशेने मार्गस्थ होतात. आळंदीहून संत ज्ञानेश्वराची देहुवरून जगद्गुरु तुकोबाची, पैठणवरून संत एकनाथाची, मुक्ताईनगर येथून

आदिशक्ती मुक्ताईची, त्र्यंबकेश्वर वरून संत निवृत्तीनाथांची, सासवड वरून सोपान महाराजांची, अरण येथून सावतोबाची दिंडी अशा प्रकारे अनेकच नाही तर आता तर चक्क लंडन ते पंढरपूर पायी दीडीं सोहळ्या १८०० कीलोमिटरचा प्रवास करत पायी निघाल्याचे कालच वाचनात आले.. 'रामकृष्ण हरी' चा गजर करत बरेच

वर्षांपासून येत अनेक दिंड्या अभंगात म्हणतात निघत..आहेत विदर्भाची पंढरी म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या शेगांव येथून संत गजानन महाराजांची, नागझरीवरून संतगोमाजी महाराजांची, सोनाळ्यावरून संत सोनांजी महाराज, अडगांव वरून भास्कर महाराजांची अशा असंख्य भागातून विना, टाळ तुळशी .. मृदंगासह पंढरा पोषाख खांद्यावर भगवी पताका, गळ्यात तुळशी माळ, असा वारक-यांचा थाट असतो. यात अठरा पगड जाती जमातीतील वारकरी असतात... यात कोणी लहान नाही.. तर कोणी मोठा नाही, त्यांची गावे भिन्न व भाषाही भिन्न पण भक्ती मात्र एकच विठोबाचीच..

एक गाऊ आम्ही विठोबाचे नाम।

आणिकांचे काम नाही आता ॥

पंढरपूरात दाखल होण्याआधी वाखरी रस्त्यावर ह्या सर्व दिंड्या व पालख्या गोळ्य होतात तिथे ओळख नसतानाही एकमेकांना मोठ्या प्रेमाने भेटतात नव्हे नव्हे..

एका एका लागतील पायी रे

व मोठ्या आनंदाने व उत्साहाने पुंडलिका वर दे, हरी विठ्ठलचा गजर करतात, तेथे जातीभेदही नाही तर वर्ण भेदही नाही. त्यांचे ध्येय म्हणजेच

पंढरीचा वास, चंद्रभागे स्नान,

आणिक दर्शन विठोबाचे

हे ध्येय त्यांना गाठायचे असते. कारण पंढरपूरला गेल्यावर पांडुरंगाचेच दर्शन होते असे नाही तर पवित्र अशा

चंद्रभागेचे स्नान संत देवतांचे दर्शन, किर्तन श्रवण, प्रवचन भक्त पुंडलिकाचे दर्शन होते. संत संगाचा लाभ होतो, ज्यामुळे आपण आपलं जीवन कसं जगावं कसं वागावं हे पण ज्ञान होते... महाराष्ट्रातील पंढरपूरला भूवैकुंठ असे म्हटले आहे. या भूवैकुंठाचा स्वामी विठ्ठल आहे. तोच आपल्या सुख दुःखाची काळजी वाहणारा आहे. म्हणूनच तर संत

देवा माझे मन लागो तुझे पायी।
संसार व्यसनी पडू ना देई॥
पांडुरंगही आपल्या भक्तांची काळजी आपल्या लेकरा सारखी घेतो. संत जनाबाई सांगत असे
विठ्ठु माझा लेकरवाळा,
संगे गोपाळांचा मेळा ।
आज आपण एकविसाव्या शतकात वाटचाल करीत आहो, संगणकाच्या युगात वारकरी सांप्रदाय सुध्दा मोठ्या वेगाने विकसित होत आहे.

पंढरीचे सुख नाही कोण्या नामा
नामाचा महिमा पंढरीत..

असे राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांनी म्हटले आहे व वारकऱ्यांनी अनुभवले आहे. विज्ञान युग जितके पुढे जात आहे तितकाच हा वारकरी सांप्रदाय सुध्दा विकसीत होत असताना आपल्याला दिसत आहे. सिंहावलोकन करून जर आपण पाहीले तर इवलेसे रोप लाविलेले द्वारी। तयाचा वेळू गेला गगनावरी ॥

हे प्रचितीला आले आहे. पंढरपुरला आपआपल्या सोयीने कोणी पायी, कोणी रेल्वेने, एस टी,बसने..आषाढीला वारकरी येतात. एकादशीचे दुसरे दिवशी अर्थातच बारासला चंद्रभागेचे स्नान करून विठोबाचे दर्शन नाही शक्य झाले तर.. मंदीराच्या कळसाचेचे दर्शन घेऊन भाविक जड पावलाने ओसरू लागतात.. शेवटी

आता कोठे धावं मन,

तुझे चरण देखिलिया।

असे होते...जन्माला आल्यावर प्रतिवर्षी नाही जमले तर एकदा तरी आपाढी एकादशीला पंढरपूर या भूवैकुंठी जावून विठ्ठल चरणी डोके टेकवून हा जन्म कृतार्थ करावा ही आप सर्वांना विनवणी.

■ ■ ■

शालेय अभ्यासक्रमात पहिलीपासून मराठी शिकवावी कि शिकवू नये यावर राज्यभरात आज रणकंदन माजले आहे. याबाबत सरकारमधील घटक पक्षांमध्येही मतभेद दिसून येत आहेत.

काहींच्या मते शालेय अभ्यासक्रमात एक भाषा म्हणून हिंदी भाषा शिकणे काहीच चुकीचे नाही, तर काहींच्या म्हणण्यानुसार राज्यात हिंदीची सक्ती म्हणजे मराठीची गळचेपी करण्याचा प्रयत्न आहे. बिहारमधील निवडणुका डोळ्यासमोर ठेवून भाजपकडून हा धाट घातला जात असल्याचा आरोपही काही जण करत आहेत.

स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका जवळ आल्याने यानिमित्ताने आपणच राज्यातील जनतेचे खरे वाली आहोत हे दाखवण्यासाठी राजकीय पक्षांमध्ये चढाओढ चालली असून यानिमित्ताने आयेत कोळीत हाती आल्याने सध्या या विषयावर मोठ्या प्रमाणात राजकारण केले जात आहे, भव्य मोर्चांच्या घोषणा करण्यात आल्या आहेत.

प्रतिदिन प्रसिद्धी माध्यमांना बातम्या पुरवल्या जात आहेत. 'हिंदी भाषेची सक्ती करायचीच असेल तर सर्वात आधी दक्षिणात्य राज्यांमध्ये ती करण्यात यावी कारण या राज्यांतील नागरिकांना मातृभाषा आणि इंग्रजी यांव्यतिरिक्त कोणतीच भाषा येत नसल्याने या ठिकाणी परराज्यातून जाणाऱ्यांची मोठी पंचाईत होते'. असा अनाहूत सल्ला देणारेही आज मोठ्या प्रमाणात दिसून येत आहेत.

पहिलीपासून हिंदी शिकवावी की शिकवू नये याबाबतचा चोख तो निर्णय वेल्या काही दिवसांत होईलही. मात्र ज्या भाषेच्या प्रेमापोटी हिंदीला विरोध केला जात आहे, ज्या भाषेचे आपणच वाली आहोत हे दाखवण्याचा प्रयत्न राजकीय पक्ष आणि नेतेमंडळींकडून केला जात आहे ती मराठी भाषा आज महाराष्ट्रात सुरक्षित आहे का ? माय मराठीला अभिजात भाषेचा दर्जा तर मिळाला मात्र तिला तिचे पुनर्वैभव केव्हा प्राप्त होणार ? या विषयावर कोणीही काहीच बोलताना आज दिसत नाही.

गेल्या काही वर्षांत इंग्रजी भाषेने मराठी

हिंदी भाषेला विरोध... मराठीचे काय ?

भाषेवर जी कुरघोडी केली आहे ती कोणाच्याच लक्षात का येत नाही ? जर मराठीच्या प्रेमापोटी हिंदी भाषेला विरोध होत असेल तर इंग्रजी भाषेला आपण अवास्तव महत्त्व का देत आहोत ? आज मराठी भाषेला महाराष्ट्रातच घरघर लागली आहे याचे कारण आपलाच व्यवहारातील मराठीचा वापर कमी होत चालला आहे. एकीकडे मराठी शाळा बंद पडू लागल्या आहेत, तर दुसरीकडे इंग्रजी माध्यमांच्या आणि कॉन्व्हेंट शाळांना अच्छे दिन आले आहेत. पाल्यांवर लहानपणापासून इंग्रजीची सक्ती करून आपण केवळ मराठीला डावलतो आहोत असे नव्हे, तर पाल्यांचा बौद्धिक विकासही खुंटत आहोत हे आपल्या केव्हा लक्षात येणार ?

जेव्हा व्यवहाराची आणि शिक्षणाची भाषा एक असते तेव्हाच त्या भाषेचे वैभव आणि त्यातील शब्दसंपदा, खट्टा अर्थां आपल्या लक्षात येऊन ती भाषा आपल्या भाव भावना व्यक्त करण्याचे, संवेदना जाणून घेण्याचे, विचार व्यक्त करण्याचे साधन बनते. आजमितीला चारचौघांत इंग्रजी भाषेत संभाषण साधने प्रतिष्ठेचे समजले जाते. प्रतिष्ठेची ही व्याख्या आपणच तयार केली आहे ना ? आपल्याला फारसे इंग्रजी येत नाही म्हणून महाराष्ट्रात मराठी माणूस न्यूनगंड बाळगू लागला आहे.

इंग्रजी भाषेत अस्खलित बोलण्यास शिकवणाऱ्या शिकवण्या जागोजागी तयार होऊ लागल्या आहेत त्यामध्ये मोठ्या संख्येने मराठी तरुणच दिसून येत आहेत. ही गरज आज कोणी निर्माण केली ? शाळांमध्ये मुलांना भरती करण्याआधी त्यांच्या पालकांना इंग्रजी येते का हे पाहण्यासाठी

प्रथम पालकांच्या मुलाखती घेतल्या जातात. अनेक मोठ्या कंपन्यांमध्ये नव्याने नोकरीस लागणाऱ्या मराठी माणसाला आज इंग्रजी तरुणींना नोकरीवर ठेवले जाते त्यासाठी महाराष्ट्रात का केली जात नाही. आज माँल किंवा सुपर मार्केट या ठिकाणी हिंदी आणि इंग्रजी चांगले येणाऱ्या तरुण तरुणींना नोकरीवर ठेवले जाते त्यासाठी त्यांना अधिक वेतन दिले जाते त्यामुळे अशा ठिकाणी मराठी मुलांना नोकऱ्या मिळत नाहीत. ही स्थिती कोणी निर्माण केली ? महाराष्ट्रात राहायचे तर मराठी यायलाच पाहिजे. नोट बोलता नाही आले, तरी मराठी समजायला तर हवेच.

फळविक्रेत्याला मराठीत संवाद साधण्याचा आग्रह धरणाऱ्या एका मराठी तरुणाला मुंब्यात मारहाण केली जाते, माफी मागण्यास भाग पाडले जाते, त्याचा व्हिडीओ बनवून समजमाध्यमावर व्हायरल केला जातो, एवढे होऊनही सरकार जागे होत नाही. मराठी संघटना याविरोधात आवाज उठवत नाहीत. नेहमीप्रमाणे यामध्ये मनसे हस्तक्षेप करून मुजोर विक्रेत्याविरोधात गुन्हा पोसायटीमधील मराठी रहिवाशांना अन्य अमराठी भाषिकांकडून घरात घुसून शिवीगाळ आणि मारहाण केली जाते तरी मारहाण करणाऱ्याच्या विरोधात तत्परतेने गुन्हा दाखल केला जात नाही. महाराष्ट्रात

मराठी भाषिकांवर अशीच दडपशाही होत असेल, मराठी भाषेची अशीच अवहेलना केली जात असेल तर मराठी माणसांनी न्याय तरी कोणाकडे मागायचा ?

आपल्या भाषेविषयी आपले प्रेम लोप पावत चालल्याचे हें परिणाम आहेत. आपल्या मातृभाषेला आलेल्या या अवकळेला आपण मराठी भाषिकच कारणीभूत आहोत. आपल्या मातृभाषेविषयी आपली अशीच उदासीनता राहिली, तर पुढच्या पिढीवर मातृभाषेचे संस्कार तरी कसे होतील ? आज मराठी शाळा बंद पडू लागल्या आहेत.

घरोघरी आई, बाबा, काका, मामा या गोड नात्यांची जागा आता मम्मा, डॅडा, आंटी, अंकलने घेतली आहे. मुलांना असे म्हणण्यास पालकांकडूनच प्रवृत्त केले जात आहे. मराठी सणांचे महत्त्व कमी होऊन फेब्रुवारीतील 'डेज' उत्साहाने साजरे होऊ लागले आहेत, नाताळ्यात घरोघरी खिसमस ट्री येऊ लागले आहेत, मराठी घरात नववर्ष गुढीपाडव्यापेक्षा एक जानेवारीला अधिक उत्साहाने साजरे होऊ लागले आहे.

घरोघरी वाढदिवस हिंदू कालगणनेनुसार तिथींना नव्हे तर इंग्रजी तारखांना साजरे होऊ लागले आहेत. मराठी भाषेला जपायचे असले तर सर्वप्रथम मराठी संस्कृती आणि मराठी अस्मिता जपणे अधिक महत्त्वाचे आहे आणि त्याची सुरुवात प्रत्येक मराठी माणसाने स्वतःपासून आणि आपल्या कुटुंबापासून करायला हवी.

मराठी भाषेला अभिजात दर्जा मिळाला मात्र राज्यात मराठी भाषा वाढवण्याचे आणि समृद्ध करण्याचे, मराठी रक्षणाचे जे प्रयत्न व्हायला हवेत ते मात्र अद्यापही दिसून येत नाहीत. त्यामुळे हिंदी भाषेच्या सक्तीला जसा विरोध केला जात आहे त्या प्रमाणात मराठी भाषेच्या सन्मानासाठी आपण केव्हा प्रयत्न करणार आहोत याचा विचार प्रत्येक मराठी माणसाने करायला हवा.

जगन घाणेकर
घाटकोपर, मुंबई.
९६६४५९७८०

■ ■ ■



या ५ कारणामुळे येऊ शकतो कार्डियाक अरेस्ट

येऊ शकतो. हृदयविकाराच्या झटक्याने हृदयविकाराचा झटका येऊ शकतो.

२. हृदयाच्या स्नायूतील विकृती (कार्डिओमायोपॅथी)

कार्डिओमायोपॅथी ही अशी स्थिती आहे ज्यामध्ये हृदयाचे स्नायू असामान्यपणे जाड,

कमकुवत किंवा कडक होतात. यामुळे हृदयाच्या पंप करण्याच्या क्षमतेवर परिणाम होतो आणि हृदयाची असामान्य लय उद्भवू शकते. कार्डिओमायोपॅथीचे बरेच प्रकार आहेत.

त्यापैकी काही अनुवांशिक घटक आहेत आणि काही इतर रोग किंवा जीवनशैली घटकांमुळे विकसित होतात. या अवस्थेमुळे हृदयविकाराचा धोका लक्षणीय वाढतो.

३. हार्ट रिदम समस्या

हार्ट रिदमला एरिथमिया देखील म्हणतात, हृदयविकाराच्या झटक्याचे एक प्रमुख कारण आहे. जर हृदयाच्या शक्तीत बिघाड झाला असेल तर हृदय खूप वेगवान, खूप हळू किंवा अनियमितपणे धडधडू शकते.

वेंटिकुलर फायब्रिलेशन हा एक विशेषतः धोकादायक एरिथमिया आहे ज्यामध्ये हृदयाचे खालचे कक्ष (व्हेंट्रिकल्स) असामान्यपणे थरथरण्यास सुरुवात करतात आणि प्रभावीपणे रक्त पंप करू शकत नाहीत, ज्यामुळे हृदयविकाराचा झटका येतो.

४. जन्मजात हृदयरोग :

काही लोक जन्मापासूनच हृदयविकार घेऊन जन्माला येतात. हे रोग हृदयाच्या संरचनेवर किंवा कार्यावर परिणाम करू शकतात आणि नंतरच्या आयुष्यात हृदयविकाराच्या झटक्याचा धोका वाढवू शकतात. जरी या समस्या अनेकदा बालपणात पकडल्या जातात, परंतु काही सौम्य समस्या अनियंत्रित राहू शकतात आणि लहान होईपर्यंत समस्या उद्भवू शकतात.

५. इतर वैद्यकीय परिस्थिती

आणि जीवनशैली घटक

वर नमूद केलेल्या कारणांव्यतिरिक्त, इतर काही वैद्यकीय परिस्थिती आणि जीवनशैली घटक देखील हृदयविकाराच्या झटक्याचा धोका वाढवू शकतात.

यामध्ये मधुमेह, उच्च रक्तदाब, उच्च कोलेस्ट्रॉल, लठ्ठपणा, धूम्रपान, जास्त मद्यपान, तणाव आणि शारीरिक क्रिया यांचा समावेश आहे. हे घटक हृदयाचे नुकसान करू शकतात आणि हृदयविकाराच्या झटक्याचा धोका वाढवू शकतात. तेंव्हा सावधगिरी बाळगायला हवी.

■ ■ ■

संविधान समजावून सांगणे म्हणजे देशद्रोह का ?

मागील काही दिवसांपासून विविध वृत्तपत्रांमध्ये पंढरपूर वारीचे महत्त्व, विशिष्ट धर्म आणि संप्रदायाचा प्रसार, प्रचार याविषयी अनेक नागरीक लिखाण करताना दिसून येतात. त्यात वारकऱ्यांना दिसून येत आहे. धर्मश्रेष्ठत्व सांगून इतर विचारसरणीच्या लोकांना चुकीचे दर्शविण्याचा बालिश प्रयत्न केला जात आहे.

पंढरपूरची वारी शतकानुशतके सुरू आहे. विठुरायाची ओढ वारकऱ्यांना पंढरीला खेचून नेते. लक्षावधी वारकरी विठुरायाच्या दर्शनाने धन्य झाल्याचे मानतात. याला कुणाचाही विरोध नाही आणि तो असण्याचे कारण नाही.

तथापि, वारीत चालत जाणाऱ्या वारकऱ्यांना भारतीय संविधान आणि त्याचे महत्त्व सांगणे म्हणजे देशद्रोह होतो का ? नागपूरच्या एका वाचक महिलेने एका वृत्तपत्रात लिहिले की, पवित्र वारीमध्ये आज काही दुष्ट प्रवृत्ती,

भारत देशाचा कारभार कोणत्याही धर्मग्रंथाच्या आधारे नव्हे तर संविधानाच्या आधारे चालतो, हे या बाईला ठावूक नाही का ? संविधानाने प्रत्येक

भारतीयाला बहाल केलेले हक्क, अधिकार, मुलभूत कर्तव्य त्यांना होय का ? खरे तर, भोळ्या भाबड्या लोकांना अंधश्रद्धेच्या विळख्यात खितपत ठेवून आजही त्यांना भ्रमित त्याचे महत्त्व सांगणे म्हणजे देशद्रोह आहे. म्हणूनच यांचा संविधानाला विरोध दिसून येतो.

■ **राजेश पौनीकर, नागपूर.**

प्रसिद्ध अभिनेत्री शेफाली जरीवाला हिचे वयाच्या ४२ व्या वर्षी हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. शेफालीच्या निधनाने संपूर्ण बॉलिवूडला मोठा धक्का बसला आहे. यापूर्वीही अनेक बॉलिवूड कलाकारांचे अत्यंत कमी वयात हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झालेले आहे. फिटनेस प्रीक असूनही अनेक सेलेब्स हृदयविकाराच्या झटक्याने मरण पावले आहेत. यामागचं कारण काय असू शकतं ते जाणून घेऊया.

१. कोरोनरी आर्टरी डिजीज

कोरोनरी आर्टरी डिजीज हे हृदयविकाराच्या झटक्याचे सर्वात सामान्य कारण आहे. या अवस्थेत, हृदयाला रक्त पुरवठा करणाऱ्या रक्तवाहिन्यांमध्ये प्लेग (चरबी आणि कोलेस्ट्रॉल) जमा होतो.

ज्यामुळे त्या अरुंद होतात आणि हृदयात रक्त प्रवाह कमी होतो. हे प्लेग तुटू शकते आणि रक्ताच्या गुठळ्या तयार करू शकते, ज्यामुळे हृदयाला होणारा रक्तपुरवठा पूर्णपणे थांबू शकतो आणि हृदयविकाराचा झटका

येऊ शकतो. हृदयविकाराच्या झटक्याने हृदयविकाराचा झटका येऊ शकतो.

२. हृदयाच्या स्नायूतील विकृती (कार्डिओमायोपॅथी)

कार्डिओमायोपॅथी ही अशी स्थिती आहे ज्यामध्ये हृदयाचे स्नायू असामान्यपणे जाड,

कमकुवत किंवा कडक होतात. यामुळे हृदयाच्या पंप करण्याच्या क्षमतेवर परिणाम होतो आणि हृदयाची असामान्य लय उद्भवू शकते. कार्डिओमायोपॅथीचे बरेच प्रकार आहेत.

त्यापैकी काही अनुवांशिक घटक आहेत आणि काही इतर रोग किंवा जीवनशैली घटकांमुळे विकसित होतात. या अवस्थेमुळे हृदयविकाराचा धोका लक्षणीय वाढतो.

३. हार्ट रिदम समस्या

हार्ट रिदमला एरिथमिया देखील म्हणतात, हृदयविकाराच्या झटक्याचे एक प्रमुख कारण आहे. जर हृदयाच्या शक्तीत बिघाड झाला असेल तर हृदय खूप वेगवान, खूप हळू किंवा अनियमितपणे धडधडू शकते.

वेंटिकुलर फायब्रिलेशन हा एक विशेषतः धोकादायक एरिथमिया आहे ज्यामध्ये हृदयाचे खालचे कक्ष (व्हेंट्रिकल्स) असामान्यपणे थरथरण्यास सुरुवात करतात आणि प्रभावीपणे रक्त पंप करू शकत नाहीत, ज्यामुळे हृदयविकाराचा झटका येतो.

■ ■ ■

अक्षीकायन

प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२९३९४३९१)



विद्यार्थ्यांचे मनोगत

दत्तराच्या ओझ्याने
होत आहेत अनेक व्याधी
तज्ञांना पाठीवर बॅग घेऊन
एक मैल चालून पहा आधी!

पेपरलेस पुस्तक संकल्पना
आणली जर प्रत्यक्षात
आनंददायी शिक्षण बनेल
भौ शंका नाही अजिबात!

कल चाचणीच्या आधारे
विषय संख्या करा कमी
तरच मुलांची कार्यक्षमता
लागेल हमखास सत्कारणी..!

ଆମର

(बुलडाणा)

પાન
૬

पोलिस बंदोबस्तात दुसऱ्या दिवशीही पुन्हा शहरात अतिक्रमण हटाव मोहिम

खामगाव (का.प्र.) : अतिक्रमण निर्मूलन मोहिमेने शहरात एकच खळबळ निर्माण केलेली असून आज दुसऱ्या दिवशी देखिल अतिक्रमण काढण्याचा धडाका सुरूच असल्याचे दिसून येत आहे. सकाळ पासूनच अतिक्रमणवाज जेसीबीची हातोडा चालविला जात असून काही ठिकाणी अतिक्रमणधाराकांची विरोध झुगारून धडक कारवाई केली जात आहे. खामगाव शहरात पहिल्यांदाच इतक्या मोठ्या प्रमाणावर अतिक्रमण दिवण्याची मोहीम राबवली जात आहे. नगर पालिका प्रशासनाने काही दिवसांपूर्वी शहरातील अतिक्रमणधाराकांना नोटीसेस देऊन स्वातंत्र्यहून अतिक्रमण काढून घेण्याचा आवाहन केले होते. तसेच कारवाईचा इशारा देखिल दिला होता. दरम्यान काल



पासून नगर पालिका प्रशासनाने केली असून काल टावर चौक, नांदुरा
अतिक्रमण हटविण्याची धडक मोहीम सुरु रोड, जलंब नाका, नेहरू मार्केट रोड,

सरकी लाइन, भुसावळ चौक, आठवडी बाजार परिसर यासह काही भागातील अतिक्रमण काढण्यात आले. काल रात्री पर्यंत ही कारवाई सुरू होती.

दरम्यान आज सकाळी पुन्हा अतिक्रमण हटाव मोहिमेचा धडाका सुरू झाला. जेसीबी घेऊन नगर पालिका प्रशासनाने अतिक्रमणांवर कारवाई सुरू केली. आज सर सर स्थानकासमोरील परिसर सामान्य रुग्णालयासमोरील परिसर, टिळक मैदान, रेल्वे स्टेशन समोरील परिसर, कॉर्टन मार्केट, टिळक पुतळा परिसर, तलाव रोड, अग्रसेन चौक, नटराज गाईन रोड, फरशी, मेन रोड, जगदंबा चौक, यासह काही भागातील अतिक्रमण काढण्यात आले.

मेहकर (महासारा प्रतिनिधी)
 • तालुक्यामधील सर्वात शेवट
 असल्याने वाढाळी
 गावांमधील शेतकऱ्यांनी महाराष्ट्र
 राज्य विद्युत विमरण कंपनी
 मधील कर्मचारी कामचुकारपणा
 व शेतकऱ्यांसोबत करत
 असल्याने शेतकऱ्यांना आठ
 दिवसाच्या आत बऱेली करा
 अन्यथा समत जुलै रोजी
 सोमवारला सातशे शेतकरी
 आमरण उपोषण ला बाढाळी येथे
 बसणार असल्याचे विनंती अर्ज
 जिल्हाधिकारी यांना सादर केले
 आहे.

तालुक्यामधील शेवटचे गाव
वडाळी परंतु चिखली
तालुक्यामधून वा वडाळी गावाला
उद्येनगर येथून तोरण वाडा सावली
सेंटर मधून असोला धोत्रा नाईक
किनी नाईक मार्गे वडाळीला गाव
वीजपुर्ववट केला जातो. गाव
मेहेकर तालुक्यात वीज चिखली
तालुक्यातून येत असल्याने तोरण
वाडा ते असोला विशाल गर्व
लाईनमन कामकाज पाहतात
असोला ते धोत्रा नाईक सचि
जाधव लाईनमन बघतात धोत्रा
नाईक ते किन्ही नाईक, आदामने
लाईनमन काम बघतात तर किन्ही
नाईक ते वडाळी अतिरेक टांडा
लाईन मन काम बघत असताना.

या अगोदर वडळी ग्रामपंचायत ने २६/९/२०२३ रोजी ग्रामसभेमध्ये ठरावा क्रमांक ८ एमआरजीएस मधून ४० शेतकऱ्यांनी फळवाग योजनेचा लाभ घेतला असून विद्युत पुरवठा वेळोवेळी खंडित होत असल्याने शेतकऱ्याचे मोठे नुकसान होत असल्याने त्वरित विद्युत प्रणाली सुरुवात करण्यात यावी करिता महावितरण कंपनी खामगाव येथे ठराव सर्वानुमते सादर केलेला असताना विद्युत पुरवठा सुरुळीत न झाल्याने महावितरण कंपनीचा अधिकाऱ्यांना व कर्मचाऱ्यांना वरिष्ठ अधिकाऱ्या काय कार्यवाही करतात याकडे जनतेचे लक्ष लागले आहे.

सचिन जाधव यांचे असोला हे गाव असल्याने तोरण वाड्यापासून असलेल्या पर्यंत एबी व्हिच चालू असतो परंतु गेल्या अनेक महिन्यांपासून वडाळीपर्यंत लाईनवर फॉल्ट असल्याचे कारण सांगून असोला येथील एबीसीडी बंद ठेवण्यात येते वेळोवेळी संपर्क केला असतासमोर फॉल्ट असल्याचे सांगितले जाते. संबंधित लाईनमन यांच्याशी संपर्क केला असता आमच्या हद्दीमधील लाईन विलअर आहे फॉल्ट असल्यास आम्ही त्वरित काढून देतो असे म्हणतात. कार्यक्षेत्राच्या बाहेर वीज पुवठा केलायने महाविहण विभागाच्या गलथन करभारामुळे व कर्मचाऱ्यांच्या अरोरावी पणामुळे वडाळीगावाची वेळोवेळी वीज खंडित तडाखा बसत असल्याने शेतकऱ्यांचे खरीप व रब्बी पिके तसेच फळबाग वाळून गेल्याने शेतकऱ्यांवर आर्थिक संकटआत कोसळले आहे. आज रोजी सुद्धा गेल्या आठवड्याभरापासून लाईन बंद असल्याने वेळोवेळी संपर्क केला असता उडवा उडीचे उत्तरे मिळतात परंतु लाईन सुरु होत नाही शेवटी गावकऱ्यांनी महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी कार्यालय उदरी येथील कर्मचारी सचिन जाधव, विशाल गर्वई व सदीप पाटोळे यां वीज कर्मचाऱ्यांच्या कामचुकारपणा व अरोरावी पणाने कंटाळल्याने आठ दिवसाच्या त्यांची बदली करावी अन्यथा ७ जुलै रोजी सोमवारला समस्त शेतकरी कर्मचाऱ्यांच्या बसत असल्याचे विनंती अर्जात नमूद केले आहे.

थोडक्यात

पारधी वाड्यातून शस्त्र जप्त

खामगाव : खामगाव ग्रामीण पोलिस आज २८ जून २५ रोजी पहाटे ४.३० ते ५.३० वाजेदरम्यान फरार आरोपींचा शोध घेण्यासाठी अंत्रज येथील पारधी वाड्यात गेले होते व कोबींग आरोपेन राबविले असता अंघु भोसले (४०) व हनुमान श्रीराम पवार (३५) यांच्या घराची झडती घेतली असता दोन तलवार दोन लोखंडी कायते, दोन सुरे, दोन फर्शी कुन्हाड (कुंकुण की. १४०० रु.) आदी शस्त्रे अवैधरित्या बाळगतांना मिळून आले. पोलिसांनी सदर शस्त्रे जप्त केली. याप्रकरणी पोहेकों गणेश जाधव यांनी ग्रामीण पोस्टला फिर्याद दिली. फिर्यादीवरून उपरोक्त दोघांविरूद्ध पोस्टेमये कलम ४ / २५ भारतीय शस्त्र अधिनियम १९५९, सहकलम १३५ म.पो.अधिनियम १९५१ नुसार गुन्हा दाखल केला असून दोघांना अटक केली आहे. पुढील तपास एपीआर रवि मुंडे करीत आहेत.

स्टेट बँकेच्यावतीने आयोजित रक्तदान

शिबिरात ४६ जणांचे रक्तदान

शेणाव : बँकेच्यावतीने आयोजित रक्तदान शिबिरात २७ जून रोजी ४६ जणांनी स्वयंस्फूर्तीने रक्तदान केले. बँकेला ७० वर्षे पूर्ण झाल्याबद्दल ७० हजार रक्ताच्या बॅस रुग्णांना उपलब्ध करून देण्याचा संकल्प बँकेकडून करण्यात आला आहे. त्यानुसार संपूर्ण देशभरात भारतीय स्टेट बँकेकडून रक्तदान शिबिरांचे आयोजन करण्यात येत आहे. त्याच अनुषंगाने शेणाव येथील स्टेट बँकेमध्ये रक्तदान शिबिर घण्यात आले. यामध्ये एकूण ४६ जणांनी स्वयंस्फूर्तीने रक्तदान केले आहे. याप्रसंगी भारतीय स्टेट बँक मध्ये रात्र उपप्रबंधक सुनीलकुमार, गांधी चौक ब्रांच मॅनेजर गौरव जमदार, सर्विस मॅनेजर मंगेश काळे, प्रसाद ताकवाले, राहुल चुटके, किरण टेकाडे, सागर आनासने, निलेश कनाके, जगन्नाथ पचांगे, अमंत सोनोने, संकेत पाटील यांची प्रमुख उपस्थिती होती. तर पंकज मोहर, सुदाम चवरे, कनिश इंगोले, निलेश पुंडकर, विनोद कोगडे, सुजल सुलताने, युवराज लाडुकर उज्जल काळे, ओम प्रमोद, किशोर सावरकर, विवेक यादव, गोपाल आढाव, श्रीकांत चौखंडे, विजय तायडे, अश्विन जंजाळ, मनीष मेळे, नितीन एलचे, योगेंद्र झाडोकार, भागवत ठारकर, करण नांदळकर, सतीश अस्वार, प्रवीण शेजोळे, विजय राजनकर, अमित कुलकर्णी गोपाल गांगडे, निलेश वाघमारे, यश कांबळे, पंकज मुंडे, नंदकिशोर सहस्रबुद्धे वैभव चंदनाने, विवेक कांबळे, अजय कंगने, आशिष पिंपळकर, अमोल दोन प्रमोद कांजोडे राजेंद्र धानवडे अनिकेत कांबळे, प्रमोद धामोडे, यश काशीलानी, शालिग्राम डांगे, पंकज लोखंडे, अथर्व काठोळे, विनायक ताठोड, विजय पानझडे, रफीउद्दिन काजी, मराठेव सावदेकर या रक्तदात्यांनी रक्तदान केले. मदतनीस म्हणून आशिष अंदोलकर, संतोष सुरवाडे, जितेंद्र नागणे, बबलू विरोकार, पांडे यांनी काम पहिले. तसेच सईबाई दिनेश उज्जित्ला सामान्य रुग्णालयाचे वैद्यकीय अधिकारी डॉ. मोहन खेतांडा यांच्यासह कर्मचारी वृंद उपस्थित होते.

किराणा दुकानातून ९० हजाराची रोख लंपास, गुन्हा दाखल

बुलडाणा (महासागर प्रतिनिधी): मोताळा तालुक्यातील बोराखेडी पोलिस्टेशन हद्दीतील बोराखेडी येथे पुनुराने दुकान मालकाचे कारणा मॉल फोडून १० हजाराची रोख लंपास केला. सदर घटना आज शुक्रवार २७ नवरोज रोजी सकाळी ९ वाजता घडकिस आली. चोरीची घटना सीसीटीव्ही कॅमेऱ्यात वैदग्याली आहे. बुलडाणा रोडवरील बोराखेडी बसस्टॉप मागे सुबाष किशन कुटे यांचे

किराणा मॉल दुकान आहे. त
दुकानात नांदयातुप
त.जिरीया जि.खणे
मध्यप्रदेश येथील राजु आखा
हा काम करतो. २६ जून रोजी
रात्री ८.४५ वाजेच्या सुमारास
दुकान बंद करून सुभाष कुटे
राजुकडून चाबी घेवून घ
निघून गेले. रात्री रा
आखाडेने दुकानातीतल
गल्ल्यातील १० हज
रुपयांची रोख घेवून पोब
केला. घटना दुकानातीतल
सीसिटीव्ही कॅमेऱ्यात न
झाली आहे. कुटे हे आज

जून रोजी दुकान उघडण्यासाठी
सकाळी ९ वाजता आला
असता त्यांना दुकानात काही
करणारा राजू आखाडे हे
मॉलसमोर झोपलेला आढळू लागला
आला नाही. कुलूप बंद दिसत
व चाबी तेथेच दिसली. त्यांना
दुकानाचे शटर उघडू
आतमध्ये प्रवेश केला असताना
त्यांना दुकानात गल्ल्याचा
ठेवलेली १० हजाराची रोख
रक्कम त्यांचा नोकर राजू
लंपास केल्याचे आढळू लागले
आले. आशा कुटे यांचे
फिर्यादीवरून बोराखेड

पोलिंसांनी राजु आखा
याच्यावर भाऱ्यासं.२०२
कलम ३०६ अन्वये गुन्हा
दाखल केला आहे. चोरटा
जरी सीसिटीव्हीमध्ये वेद झाल
तरी तो दुसऱ्या राज्यातील
असल्याने त्याला पकडण्या
पोलिंसांसमोर एक मोठा
आव्हान आहे. घटेनचा पुढील
तपास पोहेकॉ.अमोल खराडे
करीत आहे.

नियमित वाचा
महासागर

मुमुक्षु अर्जुनद्वय क्र. ३,४ व ६ मुमुक्षु आहेत. मर्यादा
अनुसार रामजी निमळें ६ महत्वा शिष्यांतून एक
यांच्या मध्ये अर्जुनद्वय ६ महत्वा केवडीस वारस
असल्याबद्दत वारस प्रमाणपर मिळोकरिता
अर्जुनद्वय यांनी हि. मर्यादावत असत दखल ठेवून
अर्जुनद्वय तसे वारस अर्जुनद्वयानी दाखव केवल्या अस
संबंधाच्या कोणास काही हरकत देणे असल
अर्जुनद्वयानी चौकशी ता.३०/६/२०२४ रोजी
सकाळी ११.०० वा. पाठेले या मर्यादावत अर्जुनद्वय
अर्जुनद्वय वारस वारस वारस होऊन तसे
हलकत सादर करणे. अर्जुनद्वय कुणागी काही
हलकत सादर करणे. अर्जुनद्वय वारस प्रमाणपर
अर्जुनद्वय गेयती ती पुढील करण्याही कल्याण
अर्जुनद्वय. करीती ही जाहीर नोटीस सहनिर्णय या व
अर्जुनद्वय मर्यादा शिष्यांनी आज दिनांवा
३०/६/२०२४ रोजी देती.

महान्याय पत्नी अनुपम वसुदेवजी यांनी पत्नी आहे. मनात छेदलेला तोंडात कोरडे हे मनात ध्याव्यात असल्याचे मंगे अजिंदर व गैरअजिंदर हे व्यक्तीही यावर अस्वभाविक बसत प्रामाण्यपूर्वक दिखलेले जाता अजिंदर पत्नी ही. न्यायाव्यक्त असा माणूस केला आहे. ती बिल्ल अक्षय्याची दाखल केलेल्या असेल संवत्भार या येणारा जशी हक्का येत आहे असेल, तीनी चौकरी हातूंत ३०/६/२०२५ तेजी सक्ती १५०० कोटी या. पणेतो तो न्यायाव्यक्त असा सक्ती असाच बिल्लामनात ह्याच ठेकून त्याची हक्कत सादर करावी. अन्याया कुणाची काहीही हक्कत नाही असे समजून यावर प्रामाण्य देण्यात येण्या ती फुलत कायदाही कण्यात येईल. कीती ती जडहर मोटेसर सहिष्णु व या न्यायाव्यक्त्या शिष्यानी आज दिनांक १५/६/२०२५ तेजी दिली.

संस्थान यांचे अर्जद्वारे क्र. १ ते ३ हे कुलपति यांच्या मजदूर भूय संस्थांना माहिती देण्यात येत आहे. मागील अर्जद्वारे हे कार्यदेखी वसत असल्याबाबत वारस प्रमाणपत्र मिळविलेकरीता अर्जद्वारांनी विनंती न्यायालयात असे दाखल केले आहे. तरी याबाबत अर्जद्वारांनी हलक करेल्या अर्ज अन्वयेत यांचे कोणात काही हलक देणे असे, त्यांची यांच्या तारीख २१/०६/२०२४ रोजी फावली ११.०० वाजेपर्यंत या न्यायालयात अखब रक्त असल्याबाबत विनंतीकरीता हजर होऊन त्यांची हलक सादर केली. अन्यथा न्यायाधीश हलक मागील अर्ज संमजून वारस प्रमाणपत्र देण्याबत योग्य ती पुढील कार्यवाही करण्यात येईल. फौजदारी ही जहाज नोटीस संस्थानात येथे न्यायालयाच्या शिर्षावामुळे असा दिनांक ४/४/२०२४ रोजी दिली.

[illegible]

भक्तिमार्ग

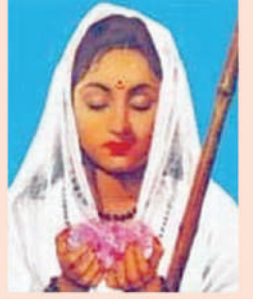


बया बया बया, काय झालं बया ?
दादला नको गं बाई
मला नवरा नको गं बाई।
मोडकंच घर, तुटकंच छप्पर
पन न्हायला जागा नाही
मला दादला नको गं बाई।।

- संत एकनाथ

आम्ही जावें कवण्या ठायं
न बोलसी पंढरीराया।।
सरिता गेली सिंधूपाशी।
जरी तो ठाव न दे तिसी।।
जळ कोपलें जळचरासी।
माता न धे बालकासी।।

- संत जनाबाई



पाऊस कधीच एकटा येत नाही. त्याच्याबरोबर सुखाच्या असंख्य क्षणांची झुंड असते. झुंडीतले हे क्षण चहुंदिशांना विखुरतात आणि प्रत्येकाला काही ना काही देऊन जातात. पावसाची झड भूमीत निजलेल्या बिजांना अंकूर देते, मरगळलेल्या अपेक्षांना आशेचे धुमारे फुटवते. हीच झड कलाकारांची प्रतिभा फुलवते. कष्टकरी शेतकऱ्यांच्या तनामनात कार्ययज्ञ चेतवण्याची प्रेरणा देते. म्हणूनच पावसासाठी भावनेच्या पायघड्या पडतात.



येता पावसाच्या सरी

शांतता आहे, नाद आहे आणि लयही आहे. सुगंधाची ही कुप्री अकंदी अल्पकाळच उघडते पण असा प्रभाव निर्माण करणारा सुगंधी द्रव बनवणं वर्षानुवर्षांच्या प्रयत्नांनंतरही कोणाला साधलेलं नाही. घरातल्या शुभकार्यात वाघनाद होतो. शंक-घंटा वाजवल्या जातात, पण या शुभप्रसंगी गजर होतो तो दगांच्या ढोलांचा. कोणाचे ना कळे... पण दणकट हात या पोकळ आवरणावर पडतात आणि कडाडणारा ध्वनी छातीच्या फासळ्या पार करून थेट हृदयात घुमतो. ढोल, मृदंग, डफ अशा सर्व मर्दानी वाद्यांचा उचारवरही हा परिणाम साधू शकणार नाही. वाद्यवृंदातील एखाद्या वाद्याने वेगळा साज छेडावा तसा मधूनच वारा शीळ घालतो. वाऱ्याच्या या वेगाने वृक्ष पिंगा घालू लागताच त्याचं ते कमरेत वाकून घुमणं एका वेगळ्याच नादाची उत्पत्ती करतं. पानांची सळसळ परमोच्च बिंदू गाठते. या नादीनंतर मात्र एक लय मिळते आणि आरंभीच्या कल्लोळानंतर मैफलीत शांतता पसरवी आणि कसलेल्या कलाकाराच्या स्वरांनी सर्वांचा कब्जा घ्यावा तसं काहीसं होतं. आता पंचेंद्रिय त्या स्वर्गीय स्वरांशी अद्वैत

पावलेले असतात. एक वेगळं विश्वचं निर्माण झालेलं असतं. तिथे सगळे त्या स्वरांनंदात आकंठ बुडलेले... पावसाची लय असाच आनंद देऊन जाते. कधी खर्ज, कधी मध्यम तर कधी तार सप्तकात घुमणारा त्याचा स्वर सर्वांचा मंत्रमुग्ध करतो, त्याचे आलाप मोडून टाकतात. अवधी सृष्टी झमलहारझुमय होऊन जाते. या अवलिया कलाकाराने मैफलीवर साम्राज्य गाजवलेलं असतं.

पाऊस कधीच एकटा येत नाही. त्याच्याबरोबर सुखाच्या असंख्य क्षणांची झुंड असते. झुंडीतले हे क्षण चहुंदिशांना विखुरतात आणि प्रत्येकाला काही ना काही देऊन जातात. पावसाची झड भूमीत निजलेल्या बिजांना अंकूर देते, मरगळलेल्या अपेक्षांना आशेचे धुमारे फुटतात. हीच झड कलाकारांची प्रतिभा फुलवते. कष्ट शेतकऱ्यांच्या तनामनात कार्ययज्ञ चेतवण्याची प्रेरणा देते. पावसाची झड मंदावलेल्या अर्धचक्राला गती देते. फुलटून दूर गेलेल्या लक्ष्मीला आवाताण देते. या सरी सुकलेल्या झाडांनाच नाही तर सजिवांच्या वठलेल्या इच्छाशक्तीला

पुनर्जिवीत करतात. पहिल्या पावसासरशी फुफाटखाली बसतो. आतापर्यंत सैरभैर होऊन उठणारा तो फुफाटा व्यग्रतेचाही असतो. अस्वस्थतेचा असतो. आशंकांचा असतो. पण एका सरीमध्ये ही अस्वस्थता शांत करण्याची शक्ती आहे. गृहिणीच्या अनुभवी हातांनी ओंजळभर पाण्याच्या सपकाऱ्याने चुलीत फुललेले निखारे शमावावेत तसा हा पर्जन्यराजा एका क्षणातच निराशेचे वणवे शमवतो. वेळेवर आलेला आणि निर्धारित वेळेत मनसोक्त बरसणारा पाऊस शेताशिवासात सोन्या-मोत्याची पेरणी करून जातो. पाण्याने भरलेल्या विहिरी सप्तनद्यांचं मांगल्य मिरवतात. डोंगरदऱ्यांमधून वाहणारे झरे, उंचावरून कोसळणारे प्रपात, भरलेले जलाशय, शांत वाहणारे ओहोळ पुढील वर्षभरासाठी धरतीच्या पोटातील कणभरा भरत राहतात. हा ठेवा येणाऱ्या प्रत्येक क्षणाची तहान भागवत असतो.

पाऊस म्हणजे नवजीवन जगणं सुरू असतं. पण त्यात जीवनेच्छा नसेल तर जगणं संपतं आणि कंठणं सुरू होतं. सर्वदूर भरून उरणारी शुष्कता, कोरडेपणा, रखरख, धुकटपणा बेचैन करणारा आहे. धुळीचे लोट जीवनेच्छा झाकणारे आहेत तर धुक्याचे लोट ही इच्छा जागवणारे आहेत. विहिरीने तळ गाठला की निराशाही तळ गाठते. उन्हाच्या कहरात मातीचीच ढेकळ होतात. ती ढेकळ नव्हे तर इच्छाशक्तीच्या वाटेतले धोंडे असतात. ते फार काळ तुडवावे लागले तर आत्मनिर्धार डळमळू लागतो. मनाची उभारी कच खाऊ लागते. खोलवर सोडूनही रिकाम्या परतणाऱ्या घागरी अवकळा वाढवतात. पण आता हे संपणार आहे. आता तो येतोय...

ज्ञानी माणसाचं लक्षण

ज्ञान आणि अज्ञान या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू आहेत. या जगात ज्ञानी व्यक्तीसोबतच अज्ञानी लोकही आहेत. ज्ञानी व्यक्ती आ-पला प्रत्येक व्यवहार अत्यंत चोख करते. आपल्या कामाची आणि त्याच्या परिणामांची तिला जाणीव असते. दुसरीकडे अज्ञानी लोक कामावर पूर्ण लक्ष केंद्रित करू शकत नाहीत. अज्ञानी व्यक्तीची बुद्धी कामापासून, आपल्या लक्ष्यापासून दूर पळत असते. अशा लोकांना आपल्या भल्याचा विचार करताच येत नाही. अज्ञानी लोक सतत अर्थहीन गोष्टींमध्ये वेळ घालवताना दिसतात. आपल्याला नेमकं काय हवंय, याचा धागच त्यांना नसतो. आपलं उद्दीष्ट साध्य न करता आल्याबद्दल ते इतरांना दोष देऊन मोकळे होतात. अज्ञानी लोकांना स्वतःच्या क्षमतांची जाणीवच नसते. त्यांनी तितका वेळ त्यासाठी दिलेला नसतो. तर दुसरीकडे ज्ञानी व्यक्ती स्वतःला आणि स्वतःच्या क्षमतांना ओळखून पुढे जाण्यासाठी प्रयत्न करत असतात.

गोष्टींमधून मिळवता येतं. आयुष्य खूप काही शिकवून जातं. आपल्या आयुष्यातल्या घटना, माणसं ज्ञान देण्यासाठी पुरेशी असतात. त्यातून आपण काही तरी शिकत राहयला हवं. ज्ञान मिळवण्याचा आणि ते साठवून ठेवण्याचा प्रयत्न करायला हवा. याबाबत एक उदाहरण देता येईल. प्रज्ञावान, ज्ञानसंपन्न व्यक्तीला एकाने सहज एक प्रश्न विचारला. तुम्ही ज्ञानी आहात मग दिवसभर



कशा हनुमानाची



पोहोचवण्यास उशीर होण्याच्या भीतीने त्याने जवळचा मार्ग अनुसरला. नंतर हनुमानाने जाकू ऋषींची आवर्जून भेट घेतली. या भेटीत हनुमान ज्या जागेवर उभा होता तिथे त्याच्या पायाचा उसा उमटला होता. आजही आकाराने बराच मोठा असणारा हा उसा पहायला मिळतो.

कलियुगामध्येदेखील अनेकांना हनुमानाने दर्शन दिलं आहे. तेराव्या शतकातील संत माधवाचार्य यांनी आपल्या आश्रमात हनुमानदर्शन झाल्याचं सांगितलं होतं. इ.स. १६०० मध्ये हनुमानाने तुलसीदासांना दर्शन दिलं आणि रामायण लिहिण्याची प्रेरणा दिली. त्यानंतर समर्थ रामदास स्वामी, राघवेंद्र स्वामी आणि श्री सत्य साईबाबा यांनाही बलाबली हनुमानाचं दर्शन मिळालं

असल्याविषयी श्रद्धा आहे.

आजही एका मंत्राद्वारे हनुमानाला आवाहन करता येतं. हनुमान खऱ्या भक्तांच्या सादेला प्रतिसाद देतात असं भाविक मानतात. खुद्द हनुमानानेच

आदिवासींना हा मंत्र दिला असल्याचं बोललं जातं. श्रीलंकेतील पितुरु पर्वतावर निवास असताना त्याने आदिवासींना हा मंत्र दिला होता. लंका सोडताना आपल्याला बोलावू इच्छिणाऱ्या आदिवासींना त्याने हा मंत्र दिला होता. तो असा... कालंतु कारेचरन्ति एनर मरिणु, निमुक्तेर कालेत्वं अमरिणु... हनुमानभक्तांनी या मंत्राचा भावपूर्वक जप केला तर हनुमान दर्शन होतं अशी श्रद्धा आहे.

रूपे सूर्याची...



हिंदू धर्म
ति पाच प्रमुख देवता मानल्या जातात. त्यापैकी एक म्हणजे सूर्य. अनादी काळापासून सूर्याची आराधना होत आली आहे. भविष्यपुराणानुसार सूर्यदेवाला परब्रह्म म्हणजे या जगाचा निर्माता, पालनकर्ता आणि संहारकर्ता मानण्यात आलेय. सूर्यदेवाची अनेक रूपं आहेत. ही तिन्ही कामं पूर्णत्वास नेण्यासाठी सूर्याने एकूण बारा रूपे घेतली आहेत. सूर्याच्या या रूपांचं बद्दल आणि शक्तीबद्दल जाणून घेऊ या...

* देवराज इंद्र हे सूर्याचंच रूप. इंद्राच्या रूपातला सूर्यदेव दैत्य आणि दानवरूपी दुष्ट शक्तींचा नाश करून शांतता प्रस्थापित करतो.

* धाता हेही सूर्यरूप. धातारूपात तो सृष्टीनिर्मिती करतो.

* पर्जन्यरूपात सूर्य पृथ्वीवर जलधारांची बरसात करतो.

* पूषा रूपात सूर्य मंत्रांमध्ये वास करून संपूर्ण जगाचं पालनपोषण आणि कल्याण करतो.

* सूर्याचं त्वष्टा रूप झाडं, वेली, पानाफुलांमध्ये आणि औषधी वनस्पतींमध्ये वसलेलं असतं.

* अर्यमा रूपात सूर्य संपूर्ण जगात वास करतो. सर्व जगाचं रक्षण करण्याची जबाबदारी अर्यमावर आहे.

* भग रूपात सूर्य पृथ्वी आणि पर्वतांमध्ये विराजमान आहे.

* सूर्याचं विवस्वान हे रूप अग्नीस्वरूपात अन्नाचं पचन करण्यास मदत करतं.

* अंशुरूपात सूर्य चंद्रात वास करतो आणि संपूर्ण जगाला शितलतेची अनुभूती देतो.

* विष्णू रूपात सूर्य अर्धमाचा नाश करण्यासाठी प्रत्येक युगात विविध अवतार धारण करतो.

* वरूण रूपात सूर्य समुद्रात वास करतो. वरूण पाण्याच्या माध्यमातून जगाला जीवन देतो.

* मित्ररूपात सूर्य सजिवांच्या मनोकामना पूर्ण करतो.

देश-विदेशात भगवान शिवाची अनेक मंदिरे आहेत. प्रत्येक मंदिराचं काही ना काही वैशिष्ट्य आहे. काही मंदिरांना पौराणिक कथांचा संदर्भ आहे. मध्य प्रदेशातल्या रीवा शहरात शंकराचं असंच एक अखंड मंदिर आहे. या मंदिरातल्या शिवलिंगावर १००१ छिद्र आहेत. १००१ छिद्र असलेलं जगातलं हे एकमेव शिवलिंग मानलं जातं. शिवलिंगावरच्या छिद्रांचं रहस्य आजही उलगडलेलं नाही. हे स्थान ब्रह्महामृत्यंजय मंदिरां या नावाने आ-

लेखलं जातं. हिंदू धर्मात महामृत्यंजय मंत्राचं मोठं महत्त्व आहे. या मंत्राच्या जापामुळे दीर्घायुष्याचा लाभ होतो. रोग, संकट टळतात, अशी श्रद्धा आहे. त्यामुळे या मंदिरात येण-रे भाविक शंकराची मनोभावे पूजा करतात. आपल्या आणि आपल्या कुटुंबियांच्या दीर्घायुष्याची कामना करतात. या शिवलिंगाचं अजून एक वैशिष्ट्य म्हणजे ते पांढऱ्या रंगाचं आहे. या शिवलिंगावर ऊन, पावसाचा कोणताही परिणाम होत नाही. आज एवढ्या वर्षांनंतरही ते झिजलेलं नाही. शंकराच्या या मंदिरात स्वतःसाठी किंवा आप्तस्वकियांसाठी महामृत्यंजय मंत्राचा जप केल्याने अकाली मृत्यूचं भय नाहीसं होतं. रोगांपासून मुक्ती मि

१००१ छिद्रांचं शिवलिंग



ळते, अशी शिवभक्तांची श्रद्धा आहे. भगवान शंकर भक्तांच्या सगळ्या मनोकामना पूर्ण करतो. म्हणूनच या मंदिरात येणारा प्रत्येक भाविक इच्छापूर्तीसाठी शंकराची आराधना करतो. मनोकामना पूर्ण झाल्यानंतर मंदिरात नारळ दिला जातो. तसंच शंकराच्या पिंडीवर बेलपत्र अर्पण केलं जातं.

शिवपुराणानुसार भगवान शंकराने महासंजीवनी महामृत्यंजय मंत्राची रचना केली. शंकराने हा मंत्र गुप्त ठेवला होता. माता पार्वती आणि शिवभक्त व दैत्यांचे गुरू असलेल्या शुक्राचार्यांना शंकराने हा मंत्र सांगितला होता. या मंत्राच्या जापाने शुक्राचार्य राक्षसांना पुन्हा जिवंत करत असत.

चीनची महाकाय भित जगभरात प्रसिद्ध आहे. या भिंतीची गणना जगातल्या आश्चर्यांमध्ये केली जाते. ही भली मोठी भित चीनची रक्षक मानली जाते. अनेक वर्षं लोटल्यानंतरही ही भित आजही पाय रोवून उभी आहे. चीनमध्ये प्रामुख्याने बौद्ध धर्माचं पालन होत असलं तरी यासोबतच इतर काही धर्मांचे अनुयायीही आहेत. चीनमध्ये पाच धर्मांच्या अनुयायांची संख्या सर्वाधिक आहे. हे सगळे अनुयायी धर्माचं श्रद्धेने पालन करत असल्याने ही भित आजही टिकून असल्याचं मानलं जातं. चीनला प्राचीन संस्कृतीचा वारसा लाभलाय. इथल्या संस्कृतीच्या खुणा सहाव्या शतकाच्या आधीपासून अस्तित्वात आहेत. चीनमध्ये आज बौद्ध धर्मासोबतच ताओ, इस्लाम, कॅथलिक आणि ख्रिश्चन या धर्मांचं पालन केलं जातं.

चीनी भाषेची लिपी जगभरात सर्वात पुरातन मानली जाते. चीनमधल्या विविध धर्मांच्या अनुयायांनी आपली प्रगती करून घेतली. त्यामुळे तिथल्या समृद्ध संस्कृतीचा वारसा आजही सांगितला जातो. साधारण चौथ्या शतकानंतर चीनमध्ये बौद्ध धर्माचा प्रसार होऊ लागला. चीनमध्ये भाषेनुसार बौद्ध धर्माची तीन विभागांमध्ये विभागणी करण्यात आली आहे. हान भाषेतला बौद्ध धर्म, तिबेटी बौद्ध धर्म आणि पाली भाषिक

चीनच्या मजबूत भिंतीचं गुपित

बौद्ध धर्म. या तीन भाषा बोलणाऱ्या बौद्ध भिखू चीनमध्ये लाखोंच्या संख्येने आहेत. तिबेटी बौद्ध धर्माचं पालन तिबेट, मंगोलिया आणि खिंग हाय प्रांतात केलं जातं. पाली भाषिक बौद्ध धर्माचे अनुयायी दक्षिण-पश्चिम चीनमधल्या युनान प्रांतातल्या शिंवांगपानना, तेहोंग ताई, चिंगपो आणि सी माओ या प्रांतांमध्ये आढळतात.

ताओ हा चीनमधला अजून एक धर्म. या धर्माची उत्पत्ती चीनमध्येच झाली. इसवी सन दुसऱ्या शतकापासून या धर्माचं अस्तित्त्व

आहे. ताओ धर्मात निसर्गाची, नैसर्गिक शक्तींची आराधना केली जाते. विस्ताराच्या काळात हा धर्म दोन संप्रदायांमध्ये विभागला गेला. चीनमध्ये इस्लाम धर्माचा प्रसार आणि प्रचार मोठ्या प्रमाणावर झालाय. साधारणपणे सातव्या शतकानंतर चीनमध्ये इस्लाम धर्माचा प्रसार झाला. चीनमध्ये इस्लाम धर्माचे अनुयायी लाखोंच्या संख्येने आहेत.

साधारणपणे सातव्या शतकात चीनमध्ये कॅथलिक धर्माचे लाखो अनुयायी आहेत. ख्रिश्चन धर्म चीनमध्ये काहीसा उशीरा आला. साधारणपणे एकोणीसाव्या शतकात चीनमध्ये ख्रिश्चन धर्माने प्रवेश केला. चीनमध्ये कोट्यवधी लोक ख्रिश्चन धर्माचं पालन करतात.



एखाद्याला खूश करण्यासाठी मुलांचे भवितव्य खराब करू शकत नाही

■ **महासागर प्रतिनिधी नागपूर, दि. २८ :** हिंदीच्या सक्तीविरोधात राज व उद्धव ठाकरे यांनी मोर्चा काढण्याची घोषणा केली आहे. या मोर्चाला शरद पवारांच्या नेतृत्वातील राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार पक्षानेही पाठिंबा दिला आहे. खासदार सुप्रिया सुळे यांनीही हिंदीच्या सक्तीवर आपला संताप व्यक्त केला आहे.



हिंदी सक्तीवर सुप्रिया सुळेचा संताप

संस्काराने एखाद्याला खूश करण्यासाठी मुलांचे भविष्य खराब करू नये, असे त्या म्हणाल्यात. सुप्रिया सुळे नागपुरात पत्रकारांशी बोलताना म्हणाल्या, हा आमच्यासाठी एक अत्यंत महत्त्वाचा सामाजिक मुद्दा आहे. हा राजकीय मुद्दा नाही. भाषा शिक्षणाचा मुद्दा अत्यंत गांभीर्याने घेतला पाहिजे. आपण तज्ज्ञांच्या मार्गदर्शनाखाली पुढे जायला हवे. इतर कोणतेही राज्य आपल्या जनतेवर अशा प्रकारची सक्ती थोपत नाहीत. मग महाराष्ट्र सरकार एवढा आग्रही पवित्रा का घेत आहे ? हे मला समजत नाही. आपण एखाद्याला खूश करण्यासाठी मुलांचे भविष्य खराब करू शकत नाही. आमचा राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार पक्ष राज ठाकरे व उद्धव ठाकरे काढत असलेल्या मोर्चात पूर्ण ताकदीने सहभागी होईल. शिक्षण हा आमच्यासाठी अत्यंत गंभीर मुद्दा आहे, असे सुप्रिया सुळे म्हणाल्या. सुप्रिया सुळे यांनी पत्रकारांशी संवाद साधताना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

यांनाही जोरदार टोला लावला. मी सर्वांना भेटते. त्यात अजित पवार व देवेंद्र फडणवीस यांचाही समावेश आहे. भेटीगाठी घेण्यासाठी मी 'हुडी' वगैरे काही घालत नाही. मला ज्यांना भेटायचे आहे त्यांच्याशी दिलखुलास भेटते. फोटो टिवट करते. आमच्यात काही लपवाछपवी नसते, असे सांगत सुप्रिया सुळे यांनी मुख्यमंत्र्यांना टोला हाणला. मला फक्त मुख्यमंत्री फडणवीस भेट देत नाहीत. ही माझी तक्रार आहे. आज ते नागपूरमध्येच असल्याचे कळते. तुम्हाला भेटले की माझी तक्रार त्यांच्या कानावर घाला. मला त्यांच्यासोबत काही विषयांवर बोलायचे आहे. हिंदी भाषेचा प्रश्न, शेतकऱ्यांची कर्जमाफी, तेली समाजाचा प्रश्न असे काही विषय आहेत. मुख्यमंत्री दारवर्षी संसदेचे अधिवेशन सुरू होण्यापूर्वी सर्व खासदारांशी संवाद साधतात. पण गत दोन अधिवेशनापासून मुख्यमंत्र्यांनी बैठक बोलावली नाही. माझ्यावतीने तुम्ही त्यांना खासदारांची बैठक बोलावण्याची विनंती करा, अशी मिश्रिकल टीप्पणीही त्यांनी यावेळी केली.

जयंत पाटील भाजपत जाण्याची चर्चा आहे. याविषयी पत्रकारांनी सुप्रिया सुळे यांना छेडले असता, त्यांनी पत्रकारांनाच उलटप्रश्न करत त्यांना घेरण्याचा प्रयत्न केला. जयंत पाटील यांनी भाजपमध्ये येण्यासाठी अप्लिकेशन केले आहे का ? असा सवाल त्यांनी उपस्थित केला.

त्रिभाषा सूत्राआडून मराठीला डावलण्याचा प्रयत्न - जयंत पाटील

दुसरीकडे, शरद पवार गटाचे प्रेक्षधक्ष्य जयंत पाटील यांनीही आपल्या पक्षाच्या कार्यकर्त्यांना व पदाधिकाऱ्यांना ५ तारखेच्या मोर्चात सहभागी होण्याचे आवाहन केले आहे. राज्य सरकार महाराष्ट्रात जी हिंदी सक्ती लादू इच्छित आहे त्याविरोधात ५ जुलै रोजी मुंबईतील गिरगाव चौपाटीवरून मोर्चा आयोजित करण्यात आला आहे. प्रत्येक मराठी माणसाने या मोर्चात सहभागी होण्याचे आवाहन मी करत आहे.

कुणाचाही विविध भाषा शिकण्याला किंबहुना हिंदी भाषेलाही विरोध नाही. पण इयत्ता पहिलीपासूनच प्राथमिक शिक्षण हे मातृभाषेतून

क्वां असा आग्रह आहे. जो योग्य आहे आणि 'राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शरदचंद्र पवार' पक्ष म्हणून आमचीही हीच भूमिका आहे. शैक्षणिक धोरणाच्या त्रिभाषा सूत्राआडून मातृभाषेला डावलण्यासाठी प्रयत्न होत असतील तर मराठी माणूस एकदिलाने त्याचा विरोध करणार. महाराष्ट्र हिताचा प्रश्न उभा राहिलो तेव्हा महाराष्ट्रासाठी आणि जेव्हा राष्ट्रहिताचा प्रश्न उभा राहिलो तेव्हा राष्ट्रासाठी पक्षीय भेदाभेद बाजूला सारून उभं राहणं हेच 'राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शरदचंद्र पवार' पक्षाचं स्पष्ट धोरण आहे, असे त्यांनी म्हटले आहे.

राज्यातील पोलीस दलात मोठी खांदेपालट ५१ आयपीएस अधिकाऱ्यांच्या बदल्या

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई/ नागपूर, दि. २८ :**

राज्यात प्रशासकीय अधिकाऱ्यांच्या बदल्यांचा धडाका सुरूच आहे. १५ दिवसांपूर्वी ८ आयएएस अधिकाऱ्यांच्या बदल्या केल्यानंतर, ८ दिवसांपूर्वी ४ आयएएस अधिकाऱ्यांच्या बदल्या केल्या होत्या.

आएएस अधिकाऱ्यांच्या बदल्यांनंतर आता एकाचवेळी तब्बल ५१ आयपीएस अधिकाऱ्यांच्या बदल्या करण्यात आल्या आहेत. यामध्ये मुंबई, पुणे, नागपूर, नाशिक, ठाणे, छत्रपती संभाजीनगर, जळगाव, हिंगोली, घुळे अशा प्रमुख शहरांतील वरिष्ठ पोलिस अधिकाऱ्यांचा समावेश आहे.

पोलिस दलातील या बदल्यांमध्ये काही अधिकाऱ्यांना पदेन्नती देण्यात आली आहे, तर काहींची डिमोशनसह बदली झाली आहे. बदल्यांच्या या आदेशानुसार, पुणे शहरातील शस्त्र निरीक्षक शाखेच्या पोलिस अधीक्षक तेजस्वी सातपुते यांची बदली राज्य राखीव पोलिस बल, पुणे (गट क्रमांक १) येथे समादेशकपदी करण्यात आली आहे. तर, महेंद्र पंडित यांची स्तंभ २ मधून स्तंभ ३ मध्ये बदली झाली असून, बृहन्मुंबई पोलिस उपायुक्तपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

मुंबईत पाच आयपीएस अधिकाऱ्यांची पोलिस उपायुक्त पदावर पदेन्नती झाली

असून, त्यामध्ये तुषार पाटील, विजय पवार, सुनिल लोखंडे, नम्रता पाटील आणि मिसता पाटील यांचा समावेश आहे. पुण्यातील वाहतूक पोलिस उपायुक्त अमोल झेंडे आणि परिमंडळ दोन्या पोलिस उपायुक्त स्मार्तना पाटील यांची देखील बदली करण्यात आली असून, स्मार्तना पाटील यांना पोलिस प्रशिक्षण केंद्र, खंडाळ येथे नियुक्ती देण्यात आली आहे. सरकारच्या नव्या बदली आदेशान्वये पुण्यामध्ये तीन नव्या आयपीएस अधिकाऱ्यांची नेमणूक करण्यात आली आहे.

विदर्भातील अनेकांच्या बदल्या विदर्भातील अनेक आयपीएस अधिकाऱ्यांच्या बदल्या करण्यात आल्या आहेत. नागपूर शहरातील विशेष शाखेच्या उपायुक्त श्वेता खेडकर यांची पिंपरी चिंचवड येथे उपायुक्त म्हणून बदली झाली आहे. राज्य गुप्त वार्ता विभाग मुंबईचे निवेशक मोरे यांची भंडारा येथे अप्पर अधीक्षक पदी बदली झाली असून, भंडारा येथील कातकडे यांना चंद्रपूर येथे पाठविण्यात आले आहे चंद्रपूर येथे कार्यरत रीना जनबंधू यांना नागपूर येथे राज्य गुप्तवार्ता विभागाच्या उपायुक्तपदी पदस्थापना देण्यात आली आहे. नागरी हक्क संरक्षण कक्ष नागपूरचे अधीक्षक सदाशीव वाघमारे यांची वर्धा येथे अप्पर अधीक्षकपदी बदली करण्यात आली आहे.

शासनाच्या प्रत्येक बाबींमध्ये न्यायालयांचा हस्तक्षेप नको

■ **महासागर प्रतिनिधी नागपूर, दि. २८ :**

नागपूर जिल्हा वकील संघटनेच्यावतीने काल, शुक्रवारी सिव्हिल लाईन्स जिल्हा न्यायालय परिसरात सर्वोच्च न्यायालयाचे सरन्यायाधीश भूषण गवई यांचा सत्कार सोहळा आयोजित करण्यात आला.

कार्यक्रमात सरन्यायाधीश भूषण गवई यांनी न्यायालयीन सक्रियतेवर अतिशय महत्त्वपूर्ण भाष्य केले. सत्कार सोहळ्यात मंचावर सर्वोच्च न्यायालयाचे न्या. दीपांकर दत्ता, न्या. प्रसन्ना वराळे, न्या.अतुल चांदूरकर, मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती आलोक आराध्ये, नागपूर खंडपीठाचे प्रशासकीय न्या. नितीन सांबरे, न्या. अनिल किल्लोर, न्या. अभय मंत्री, प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश दिनेश सुराणा आणि गवई यांच्या मातोश्री कमलताई गवई आणि पत्नी तेजस्विनी गवई उपस्थित होत्या.

न्यायिक सक्रियता कायम राहावी, या मताचा आहे, मात्र संविधानाने कार्यपालिका, न्यायपालिकेला सीमा आखून दिल्या आहेत. त्यामुळे न्यायपालिकेने प्रत्येक बाबीमध्ये हस्तक्षेप करण्याची आवश्यकता नाही, असे परखड मत

सरन्यायाधीश भूषण गवई यांचे स्पष्ट प्रतिपादन



सर्वोच्च न्यायालयाचे सरन्यायाधीश भूषण गवई यांनी व्यक्त केले. न्या.गवई पुढे म्हणाले, राज्यघटनेनुसार सर्व संस्थांनी काम करणे अपेक्षित आहे. न्यायपालिकेची सक्रियता हे संवैधानिक मूल्ये टिकविण्यासाठी गरजेचे आहे. मात्र याचे रुपांतर दुसऱ्या कोणत्या बाबीमध्ये होऊ नये.

यावेळी गवई यांनी मुंबई उच्च न्यायालयाच्या न्यायमूर्ती बरण्यात किस्सा सांगितला. न्यायमूर्ती बरण्यात दोन-तीन वर्षांचा विलंब झाल्यामुळे

त्यांनी सर्वोच्च न्यायालयात वकीली सुरू करण्याचा विचार केला होता. मात्र वकीलांनी यासाठी नकार दिला. वकील बनतील तर केवळ पैसे कमावतील, न्यायमूर्ती झाला तर आंबेडकरांनी सांगितलेल्या सामाजिक न्यायासाठी काम करता येईल. या सल्ल्यामुळे ते आज सरन्यायाधीशपदापर्यंत पोहोचू शकले असल्याची आठवण न्या.गवईंनी ताजी केली.

न्या. दीपांकर दत्ता यांनी सरन्यायाधीश पदी गवई यांची नेमणूक अभिमानाची

बाब असल्याची भावना व्यक्त केली. न्या. गवई त्यांच्या कार्यकाळात न्याय क्षेत्राला नव्या उंचीवर नेतील अशी अपेक्षाही त्यांनी व्यक्त केली. न्या. आलोक आराध्ये म्हणाले, हगवई यांच्या निर्णयाचे परीघ फार विस्तीर्ण आहे. टायगर कॉरिडॉर ते बुलडोझर जस्टिस असे अनेक लोकहिताचे निर्णय न्या. गवई यांच्या निर्णयातून दिसून येतात. न्या. अतुल चांदूरकर यांनी सांगितले, नागपूर जिल्हा वकील संघटनेचा दीडशे वर्षांचा गौरवशाली इतिहास राहिलेला

आहे. संघटनेच्या या प्रवासात न्या. गवई यांचे अमूल्य योगदान आहे. विधी क्षेत्राच्या हितासाठी त्यांनी सातत्याने कार्य केले. सर्वोच्च न्यायालयाचे न्या. प्रसन्ना वराळे यांनी नागपूरचा रक्तविहीन क्रांतीची भूमी म्हणून उल्लेख केला. डॉ. आंबेडकर यांनी या क्रांतीच्या माध्यमातून दिलेल्या तहागत बुद्ध्याचा धम्मातील प्रज्ञा आणि करुणा न्या. गवई यांच्या व्यक्तिमत्वातून प्रतिबिंबित होते, असे न्या. वराळे म्हणाले.

शिक्षण संस्था सचिवासह शिक्षकांना चार दिवसांची पोलीस कोठडी

■ **महासागर प्रतिनिधी नागपूर, दि. २८ :**

बोगस शालार्थ आयडी तयार करून शिक्षकपदी नियुक्ती केल्याप्रकरणी सदर पोलिसांनी अटक केलेल्या चेतक राजेश डोंगरे (४४), सदानंद कोटीराम जांगडे (४५) आणि गंगाधर नथू डोंगरे सर्व रा. गोसे बु. (पवनी), भंडारा यांना शुक्रवारी न्यायालयात हजर करण्यात आले. न्यायालयाने आरोपींना चार दिवस पोलिस कोठडीत ठेवण्याचे आदेश दिले.

या आरोपींनी या घोटाळ्याचा मुख्य आरोपी महेंद्र म्हैसकर याच्यासोबत कट रचून आर्थिक गैरव्यवहार केल्याचे पोलिसांच्या तपासात समोर आले. गोसे बु. (ता. पवनी) येथील विनोद शिक्षण संस्था, विनोद हायस्कूल

व कनिष्ठ कला, विज्ञान महाविद्यालयाचा मुख्य सचिव चेतक डोंगरे याला मुख्य सचिव व मुख्याध्यापक पदाचा कार्यभार देण्यात आला. तसेच चेतकचा काका गंगाधर हा याच संस्थेत सचिव म्हणून आहे. राजेश डोंगरेने २०१८ मध्ये सदानंद जांगडे याची शिक्षकपदी नियुक्ती करण्यासाठी वैयक्तिक प्रस्ताव विभागाला पाठविला. बोगस आयडी तयार करून त्याला शिक्षकपदी नियुक्ती देण्यात आली. मात्र, शिक्षण उपसंचालक कार्यालयात सदानंद जांगडे याचा प्रस्तावच नाही. तशी आवक-जावकमध्ये कुठेच नोंद नाही, तर मग त्याची शिक्षक पदी नियुक्ती कशी केली? सदर पोलिसांनी म्हैसकरला अटक

कर्जमाफीची तारीख पांडुरंगाला तरी सांगा...

■ **महासागर प्रतिनिधी अमरावती, दि. २८ :**

येत्या ६ जुलैला आषाढी एकादशी आहे. सर्व भाविक विठ्ठरायाच्या चरणी नतमस्तक होतात. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस हे या दिवशी काही तरी बोलले पाहिजेत, याची प्रतीक्षा करीत आहोत. किमान त्यांनी पांडुरंगाला तरी शेतकऱ्यांच्या कर्जमाफीची योग्य तारीख सांगितली पाहिजे, असा टोला बच्चू कडू यांनी लावला आहे.

बच्चू कडू म्हणाले, योग्य वेळी कर्जमाफी दिली जाईल, असे मुख्यमंत्र्यांचे म्हणणे आहे. आता योग्य तारीख कोणती हे त्यांनी पांडुरंगाला तरी सांगावी, असे आमचे म्हणणे आहे. शेतकरी दररोज आत्महत्या करीत आहेत. ६ जुलैला मुख्यमंत्र्यांनी ती योग्य तारीख जाहीर करावी, अशी आमची विनंती आहे. शेतकरी, शेतमजूर, विधवा, दिव्यांग, बेरोजगार तरुण, ग्रामपंचायत कर्मचारी, मेंढपाळ, मच्छिमार आणि मागासवर्गीय घटकांच्या न्याय हक्कांसाठी बच्चू कडू यांच्या नेतृत्वात सातबारा कोरा करा ही १३८ किलोमीटरची पदयात्रा ५ जुलै पासून सुरू



होणार होती. पण, ६ जुलैच्या आषाढी एकादशीच्या पार्श्वभूमीवर ही पदयात्रा आता ७ जुलैपासून सुरू होणार आहे. आम्ही ७ तारखेपासून ते १४ तारखेपर्यंत आमची पदयात्रा चालणार आहे. येत्या २ ऑक्टोबरच्या लढ्यासाठी ही तयारी आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांची आचारसंहिता लागू होईल, असे काही लोकांचे म्हणणे होते, पण सरकारला फेब्रुवारी महिन्यात निवडणुका घ्यायच्या आहेत, असे वाटते. आम्ही सरकारकडे शेतकरी, शेतमजूर, दिव्यांगांच्या प्रश्नांवर मागण्या केल्या आहेत. त्या एकट्या प्रहार जनशक्ती पक्षाच्या मागण्या नाहीत. त्या सर्वसामान्यांच्या आहेत. सरकारने त्या पूर्ण केल्या पाहिजेत, असे बच्चू कडू म्हणाले. हिंदी सक्तीविरोधात शिवसेना (ठाकरे) पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे आणि मनसे अध्यक्ष राज ठाकरे यांच्या ५ जुलै रोजीच्या मोर्चात सहभागी होण्याची विनंती बाळा नंदागवकर यांनी आल्याला केली. ५ जुलैला आम्ही या मोर्चात जाण्याचा प्रयत्न करू. आमचा मोर्चाला पाठिंबा असल्याचे कडू म्हणाले.

महापारेषण अधिकाऱ्यांची कानउघाडणी

■ **महासागर प्रतिनिधी अमरावती, दि. २८ :**

मी ऊर्जा खात्याचा पाच वर्ष मंत्री होतो, त्यामुळे मला या विभागातील खंडानखंडा (वायर आणि वायर) माहिती आहे. मला थातूरमातूर माहिती देऊ नका, माहीत नसेल तर थेट नाही म्हणून सांगा, अशा शब्दात महसूल मंत्री तथा पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी अधिकाऱ्यांना सुनावले.

येथील प्रकाश-सरिता इमारतीत त्यांनी महावितरण व महापारेषण अधिकाऱ्यांसोबत बैठक घेतली, त्यावेळी ते बोलत होते. या बैठकीला आ. प्रताप अडसड, आ. उमेश यावलकर, आ. प्रवीण तावडे, आ. राजेश वानखडे, महावितरणचे मुख्य अभियंता अशोक साठुंके तथा महापारेषणचे मुख्य अभियंता जयंत विके यांच्यासह सर्व बठवरीत. पान १.४ मेगावॅटचा प्रकल्प मागील सव्या तीन

वर्षांपासून बंद आहे, ही बाब दैनिक दिव्य मराठीने समोर आणली आहे. आजच्या बैठकीत पालकमंत्र्यांनी याबाबत महावितरण अधिकाऱ्यांनाही विचारणा केली. तसेच हा प्रकल्प तीन वर्षांपासून बंद आहे, ही बाब मुख्यमंत्र्यांना कळली तर काय होईल, याची कल्पना तुम्हाला आहे का? अमरावतीत असलेली ही स्थिती चांगली नाही, असेही पालकमंत्र्यांनी म्हटले. या प्रकरणात पालकमंत्र्यांनी तत्काळ मुख्यमंत्र्यांसोबत फोनवरून चर्चा करण्याचा प्रयत्नसुद्धा केला. महापारेषणच्या अधिकाऱ्यांना पालकमंत्र्यांनी विचारले की, झोन सर्व्हे पूर्ण का केला नाही. त्यावर महापारेषणचे अधिकारी म्हणाले आमच्याकडे असलेल्या झोन्च्या बॅटरीचे बॅकअप २० मिनिटेच आहे. पालकमंत्र्यांनी महापारेषणचे सीएमडी संजीवकुमार यांना कॉल करून अडचणी सांगितल्या.

अतिवृष्टीग्रस्त मेहकरमध्ये साथरोग : आरोग्य विभागाची गावभेट

■ **महासागर प्रतिनिधी, बुलडाणा, दि. २८ :**

गेल्या दोन दिवसात झालेल्या पावसात सर्वाधिक अतिवृष्टी मेहकर तालुक्यातील ११ गावात झाली आहे. या अतिवृष्टीमुळे साथरोग बळावण्याची शक्यता आरोग्य विभागाचे व्यक्त केली आहे.

त्या आधीच जिल्हा परिषदेच्या आरोग्य विभागाचे वतीने अतिवृष्टी झालेल्या गावांना भेटी देत पाणी पुरवठा करणाऱ्या विहिरीची पाहणी करण्यात आली.भेटी दरम्यान विहिरी, जलशुद्धीकरण केंद्र पाहणी करून उघड्यावर

शौचास न बसण्याच्या सुचना देण्यात आल्या आहेत. जिल्हा सर्वेक्षण अधिकारी डॉ प्रशांत तांगडे यांनी मेहकर येथील तालुका आरोग्य अधिकारी अभिजीत पाटील यांची भेट घेऊन माहिती घेतली. यामध्ये ११ गावात पुरिस्थिती उद्भवल्याची माहिती मिळाली. या गावांमध्ये दैनंदिन सर्वेक्षण, साथरोग प्रतिबंधात्मक उपाय योजना युद्धपातळीवर राबवण्याच्या तसेच शीघ्र प्रतिसाद पथक २४ तास कार्यान्वित ठेवण्याचे तसेच औषधसठाता उपलब्ध ठेवावा, असे आदेश देण्यात आले आहेत.

ताडोबा प्रकल्पातील व्याघ्रदर्शन महागले

■ **महासागर प्रतिनिधी चंद्रपूर, दि. २८ :**

व्याघ्रप्रकल्पातील सफारी सर्वसामान्यांसाठी कधीच परवडणारी नव्हती. त्यानंतरही केवळ व्याघ्रदर्शनासाठी म्हणून कसेबसे पैसे जमवून हे सर्वसामान्य नागरिक ताडोबात येत होते.

मात्र, आता पुन्हा ही सफारी महागली आहे. ताडोबा-अंधारी व्याघ्रप्रकल्पातील बफरच नाही तर गाभा क्षेत्रातही सफारी करणाऱ्या पर्यटकांना आता अतिरिक्त पैसे मोजावे लागणार आहेत.

ताडोबा-अंधारी व्याघ्रप्रकल्पाने जागतिक पर्यटन नकाशावर नाव कोरले आहेत. भारतातीलच नाही तर भारताबाहेरील पर्यटकांसाठी हा व्याघ्रप्रकल्प पहिली पसंती आहे. यात सेलिब्रिटीचा समावेश देखील आहे.



सहज होणाऱ्या व्याघ्रदर्शनामुळे वन्यजीव छायाचित्रकारांची देखील गर्दी या व्याघ्रप्रकल्पात होते. मात्र, आता या व्याघ्रप्रकल्पाच्या गाभा क्षेत्रात नाही तर बफर क्षेत्रात

पर्यटनासाठी आठ हजार ८०० रुपये मोजावे लागणार आहेत. तर सुटीच्या दिवशी म्हणजेच शनिवार, रविवार तसेच सार्वजनिक सुट्ट्यांच्या दिवशी १२ हजार ८०० रुपये सफारीसाठी मोजावे लागणार आहेत. सफारीच्या एक ते ५९ दिवसाआधी पर्यटनासाठी नोंदणी केल्यास आठवड्याच्या दिवशी ५८०० रुपये आणि आठवड्याच्या शेवटी ६८०० रुपये इतका खर्च येणार आहे. येत्या १ जुलैपासून ताडोबा-अंधारी व्याघ्रप्रकल्पाच्या गाभा क्षेत्रातील पर्यटन तीन महिने बंद असणार आहे. त्यानंतर १ ऑक्टोबरला पर्यटकांसाठी गाभा क्षेत्रातील सफारी सुरू होणार आहे. त्यानंतरच हे नवे दर लागू होणार आहेत. दरम्यान, बफर क्षेत्रातील पर्यटन शुल्कात देखील वाढ झाली असून

येत्या एक जुलैपासूनही दरवाढ लागू होणार आहे. सहा हजार रुपये त्यासाठी आकारण्यात येणार आहेत. तर आठवड्याच्या शेवटी शनिवार आणि रविवारी तसेच सार्वजनिक सुट्टीच्या दिवशी सात हजार रुपये शुल्क आकारले जाणार आहे. व्याघ्रप्रकल्पाच्या हदमायताडोबाहून या संकेतस्थळावर देखील हे नवे दर प्रदर्शित करण्यात आले आहेत. येत्या १ जुलैपासून पावसाळ्यात गाभा क्षेत्र पर्यटनासाठी बंद राहणार आहेत. तर एक ऑक्टोबरपासून पुन्हा ते खुले होणार आहेत. यादरम्यान बफर क्षेत्रातील आगरझरी, देवाडा, जुनोना, कोलारा चौरदेव, बेलागा, अलिझंझा, नंदागव बफर हे क्षेत्र पर्यटनासाठी खुले राहणार आहे, असे ताडोबा-अंधारी व्याघ्रप्रकल्पाचे क्षेत्र संचालक डॉ. प्रभुनाथ शुक्ल यांनी कळवले आहे.

प्रसिद्ध सॅक्सोफोन वादक इकबाल दरबार यांचे निधन

उभे राहून दिली होती दिलीपकुमार यांनी दाद

■ **वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २८ :**

जुन्या पिढीतील नामवंत, ऑर्केस्ट्रा विवदातील प्रसिद्ध सॅक्सोफोन वादक आणि 'दरबार बँड' चे संस्थापक-संचालक इकबाल दरबार यांचे निधन झाले आहे. ते ७७ वर्षांचे होते.त्यांच्या मागे तीन मुले, एक मुलगी आणि नातवंदे असा परिवार आहे

ऑर्केस्ट्रा ही संकल्पना महाराष्ट्रात रुजवणाऱ्या काही मोजक्या कलावंतांमध्ये दरबार यांचा मानाचा उल्लेख होतो. त्यांच्या वादनाचे चाहते केवळ पुणे-मुंबईपुरते मर्यादित नव्हते तर बॉलिवूडमधील अनेक दिग्गज कलाकारही त्यांच्या वादनाने भारावून जात असत. पुणे महानगरपालिकेत आयोजित एका कार्यक्रमात, ज्यात दिलीपकुमार यांचा सन्मान करण्यात आला होता, त्या वेळी 'मधुवन में राधिका नाचे रे' हे गीत इकबाल दरबार यांनी सॅक्सोफोनवर सादर केले. त्यांच्या त्या सादरीकरणाने दिलीपकुमार इतके भारावून गेले की त्यांनी उभे राहून त्यांना मानवंदना दिली आणि 'बन्स मोअर' ची मागणी केली. इकबाल दरबार यांचे कार्य केवळ संगीतपुरते मर्यादित नव्हते. सामाजिक सलोखा, बंधुभाव आणि सेवाभाव ही त्यांच्या कार्याशैलीची खास वैशिष्ट्ये होती. दरवर्षी पुण्याच्या दगडूशेट हलवाई गणपती विसर्जन



मिरवणुकीची सुरुवात त्यांच्या दरबार बँडद्वारे सादर केलेल्या आरतीनेच होत असे. हे केवळ परंपरेचे नव्हे, तर समाजाशी असलेल्या त्यांच्या नात्याचे प्रतीक होते. त्यांनी सीमेवर जाऊन आपल्या वादनाने भारतीय जवानांचे मनोरंजन केले आणि त्या कार्यक्रमातून मिळालेला निधी कृतज्ञता निधी म्हणून सैन्याला दिला. तसेच 'भोई फाउंडेशनच्या' 'पुण्याजागर' उपक्रमासाठीही त्यांनी कृतज्ञता निधी दिला होता. त्यांनी स्थापन केलेल्या 'मोहम्मद रफी आर्ट फाउंडेशन'च्या माध्यमातून गरजू कलाकारांना वैद्यकीय आणि आर्थिक सहाय्य मिळावे यासाठी ते झटत होते. बँडमधील कलाकार व्यसनमुक्त व्हावेत यासाठीही त्यांनी विशेष प्रयत्न केले. त्यांना योग्य वैद्यकीय मदत मिळावी यासाठीही ते अहोरात्र झटले.